

>tardor 2008 • núm. 19

SPORTULIS

REVISTA MUNICIPAL D'ESPORLES

*milloram
amb tu*

AJUNTAMENT D'ESPORLES
ILLES BALEARS

COORDINACIÓ <
Olga Terrassa

EQUIP DE REDACCIÓ <
Josep Ferrà
Bartomeu Garau
Magdalena Sastre
Pilar Tous
Olga Terrassa

COL·LABORADORS <
Xisca Arbós
Bernat Homar
Bartomeu Homar
Associació Amics
dels Animals Esporles
Xisca Mesquida
M. Teresa Comas
Escola de Música i Dansa
M. Antònia Font
Escoleta Municipal
Pere Sobirats
Montse Monmany
Francisca Balaguer
Antoni Bauçà
Julio Rodríguez
Joan Ferrà
Antoni Asensio
Antoni Gutiérrez
Laura Galindo

FOTO DE PORTADA <
Francesca Mesquida

DISSENY I MAQUETACIÓ <
Inrevés 🕒

EDITA <
Ajuntament d'Esporles,
Àrea de Cultura

Dipòsit legal: PM 920-2004 · Imprès en paper reciclat ♻️

[Els articles publicats a aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.]

> **ESPAI D'OPINIÓ** 2
Esporles opina / Cartes dels ciutadans

> **PARLEM DE... CULTURA** 4
Els darrers carboners d'Esporles / Premis del XX Certamen de Teatre Amateur de Consell / Homenatge als represaliats de març del 1948

> **ENTREVISTA** 8
Toni Reyat

> **PARLEM DE... EDUCACIÓ** 9
El fi de curs a la Granja d'Esporles / Escola Municipal de Música i Dansa d'Esporles

> **BIBLIOTECA** 11
Club de lectura / Hora del conte / Biblioconcursos

> **PARLEM DE... SALUT** 13
Decàleg insaludable... / Decàleg per a picapedrers / Mal de cap

> **PARLEM D'ESPORT** 14
Dia de la mobilitat / Ermassets / Activitats extraescolars 2008-2009 / Les gimnastes d'Esporles

> **ACCIÓ SOCIAL** 17
Amics dels animals / Lliurament a Baldea del Premi Jaume II del Consell / Enverinadors de moixos a Esporles

> **AJUNTAMENT** 18
Nou Centre de Salut / Casa des Poble / Millora energètica en l'enllumenat públic / Ja han començat les obres per dur les aigües residuals a Palma / Connexió de les aigües de la Font de Son Tries / Quarta fira, més dolça, més participativa / La nostra població / Can Fortuny, un centre social i cultural per a tothom / Resum de les actes / Què cobren el batle i els regidors?

> **AGENDA LOCAL 21** 25
Remodelació de Joan Riutort / Els nins i nines d'Esporles pinten les imatges de la campanya de neteja / Nova ordenança de residus

> **SERVEIS SOCIALS** 28
El Centre de Dia / Tallers de Memòria i Habilitats Socials / Incorporació d'una altra Treballadora Social / Llum verda a La Residència i Centre d'estades nocturnes per a persones majors a Ca Ses Monges

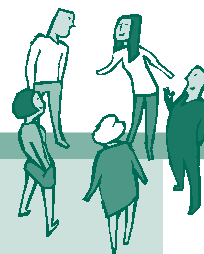
> **ENTRAM A LA CUINA DE...** 30
...Biel Escalas

> **CULTURA, COSA DE TOTS** 31

> **MIRADA ENRERE** 31

> **AGENDA** 32

> **LA FOTO** contraportada

> Esportes opina

Aquesta secció es reforma una mica i els esporlerins i les esporlerines són els qui ens diuen quines coses els hi agraden i quines s'haurien de solucionar al nostre poble.

ÉS D'ADMIRAR

ESPORTES BOULDER

L'èxit que tenen les convocatòries d'activitats per a la gent jove que de tant en tant s'organitzen al poble. El darrer bon exemple d'això, fou la competició d'escalada en bloc, Esportes Boulder, que es va celebrar a la plaça del jardinet fa unes quantes setmanes. És digne d'admiració tant el nombre i el bon nivell dels participants locals, com la quantitat de públic que durant tot el dia es va acostar a la plaça per animar i gaudir de l'espectacle.

Enhorabona als participants i enhorabona als organitzadors!

ÉS DE LAMENTAR

RENOUS

Un cop més, i a risc de ser repetitiu, massa veïnats es queixen dels renous de diversa índole que han de patir dia i nit.

Les motos en són unes de les causes d'aquestes queixes, que circulen a tota hora sense pensar en el descans dels ciutadans.

Un altre renou que també molesta a les nits, és el que fan els fematers quan han recollit els poalets i els llancen de qualsevol manera.

AMBIENT

Els dissabtes matí és un goig sortir a passejar pel centre del poble. Anar a comprar al mercat, a beure o fer l'aperitiu sembla que cada cop té més adeptes, i això dóna molt i molt bon ambient.

Esperem que amb l'arribada de la frescor no disminueixi l'afluència de gent i visitants i locals segueixin contribuint a fer d'Esportes una vila animada de cap a cap d'any.

BRUTOR

Ja hi tornam amb un altre clàssic, però no ens cansarem de denunciar la manca de civisme dels que embruten el poble indiscriminadament.

Aquest cop la queixa és de les restes de "botellón", les lloques, les esclovellades de pipes de gira-sol que hi ha sovint al voltant de les engronsadores de la placeta. Al manco envers un lloc destinat a l'oci dels més menuts tothom hauria de tenir més esment.

PAPERERES

Així ens agrada, que l'Ajuntament prediqui amb l'exemple! És admirable que hagi posat aquestes noves papereres als carrers amb espais diferenciats per a cada tipus de residu.

Ara només manca que els ciutadans estiguem a l'alçada del gest i les utilitzem tal i com el seu disseny... i ben segur que el seu preu, exigeix.

És tasca de tots dur Esportes al capdavant dels pobles amb consciència mediambiental.

OBRES

Alguns es queixen de que les obres del torrent semblen les de la Seu, per la seva durada que no per la vistositat dels resultats.

Sabem que es tracta d'uns treballs gens fàcils d'enllestir, però esperam, sincerament, que després de tot el temps que hi hauran invertit, siguin tot el sòlides, eficaces i duradores com el poble necessita, i evitin desastres com el de l'any passat.

ADOPCIÓNS

En altres ocasions hem donat tribut de la nostra admiració a l'associació d'Amics dels animals d'Esportes per la seva tasca de recollida d'animals abandonats i la recerca d'adoptants. Ara arriba el torn d'aquests darrers, els que decideixen dedicar una mica del seu espai i el seu temps a tenir cura d'algun d'aquests animalons.

També és admirable la contribució del manescal que proporciona atenció i preus especials als adoptants.

És un esforç, però val la pena la recompensa!

FOSCA

Sembla que hi ha alguns carrers que romanen a les fosques nit rere nit. Els veïnats afectats per la reiterada foscor no n'estan gens contents, ja que a més de no veure per on caminen quan tornen a ca seva, sovint els fematers tampoc no veuen les bosses o els poalets que els hi ha deixat, i se'n van sense recollir-los.

Tots pagam per igual i per tant, tots volem els nostres carrers i places nets, ben polits i amb l'enllumenat encès cada nit.

> Cartes dels ciutadans

La Fira Dolça

Baltasar Bosch i Serra

Que ràpid que passa el temps, ja tornam a ser a la tardor i torna la Fira Dolça.

La nostra fira no té tradició com són les de Lluçmajor, Sineu o especialitzades com les de Caimari, Mancor, Sant Jordi...

La gent ve perquè està aprop de Palma i és un dia d'esbarjo però jo crec que se li ha de donar un caire "dolç" i podria ser: Pastissos, pans, tes, de diferents comunitats autònomes o països que han arrelat en aquestes illes.

Es podria fer una desgustació més internacional i oberta presentant dolços típics de cada lloc, és una manera d'integrar la gent perquè la cuina és cultura. •

QUI EMBRUTA EL TORRENT?

Marià Portas

Ara que tenim el torrent net com una patena, es veu clarament on s'embruta i qui l'embruta.

Us vull mostrar una foto de la brutícia creada per un pandilleta d'al·lots i al·lots de 17 a 19 anys, que durant tot l'estiu s'han reunit a la Placeta dels Balladors. Tenen una paperera a cinc passes del lloc on s'apleguen, però aquest és el resultat. Què podem fer? Jo particularment he sol·licitat a l'Ajuntament que ho netegi, com si d'un carrer es tractés. Tal vegada si els joves veuen que es neteja, potser entendran que no es pot fer. Una altra solució seria traslladar la paperera fins a davant els seu nassos, o no? No ho sé. Tot plegat és molt trist, conclusió: els nostres joves són uns bruts. •

> Convid a tothom...

Aquesta vol ser una revista del poble i per al poble, on tothom tengui un raconet per expressar-se. Si voleu participar en alguna secció de la revista o bé publicar qualsevol tipus d'article, petit treball d'investigació, creació literària, etc., o bé fer-nos arribar alguna opinió, queixa, advertència, enhorabona, afalagament, fotografia..., us podeu

posar en contacte amb l'equip de redacció:

> **Tel.:** 971 611 000

> **Correu electrònic:** biblioteca@ajesporles.net

> **Adreça:** Biblioteca Municipal. C/ de Cotoner, 3

ESPERAM LA VOSTRA COL·LABORACIÓ

PARLEM DE CULTURA

> Els darrers carboners d'Esporles

AIXÒ ÉS LO QUE M'HAN CONTAT ELS DARRERS QUATRE CARBONERS D'ESPORLES: ERA UNA VIDA DE SOLITUD DINS L'ALZINAR, DORMIEN DINS LA BARRACA ON LES PARETS EREN DE PEDRA SECA, EL CAPELL O CURUCULL DE BRANQUES I CÀRRITX, LA LLITERA ERA DE BARRERONS I A DAMUNT BRANQUES I ARITJA COBERTA PER UN DRAP.

Antoni Bauçà

Per seure una pedra i per taula una pedra més gran, el rebost una canastra i les verdures dins un garbell penjades baix una alzina.

Un d'ells va calcular el seu sou: cinquanta euros per set mesos de feina, set euros cada mes.

Es vestien amb una camissa sense botons, uns calçons apedaçats fermats amb una corda anomenada vencill, als peus les espadenyes i els vells duïen una boina a l'hivern.

Malgrat que bevien aigua embassada, que anaven a cercar amb gerres de trenta litres que duïen a l'esquena, i no es recorden haver estat mai malalts, això sí, havien de baixar al metge a posar-se punts a les ferides que es feien amb les destrals, la seva farmaciola era la tintura de iod i herbes per bollidures.

A més a més de la somera, el ca i les gallines, per poder menjar un ou, hi havia també a la barraca uns altres animalons que els feien companyia a l'estiu i que eren les puces, posaven els draps damunt l'escalfor de la sitja per matar-les.

El menjar escassejava i això era el que pujaven al ranxo quan en tenien: una taleca de farina i llevat per fer el pa, patates, cebes, alls, arròs, fideus, xulla bacallà i arengades salades, sobrassada,

Fent carbó escena Còdex del segle XIV

llenties, ciurons i faves pels cuinats, les verdures del temps com tomàtignes, col, colflori, pastenegó, carxofes, bledes, porros, pebres i mongetes, olives, oli, vinagre i sal, pebre bo i pebre negre, sucre i el bicarbonat per ablanir els ciurons, el café d'aglans torrats i l'aigua ardent amb el cigarret pels vicis.

Amb aquets ingredients feien aquets plats: *sopes, sopes i arròs de carboner amb les restes del cuinats, pancuit, fideus de roter, arròs amb bacallà, cuinats de ciurons faves i llenties que duraven un parell de dies, fava parada, bullit, ous fregits, pa amb oli i pa amb fonteta.*

Com a plats de diumenge tenien el bullit d'ossos, els ous fregits amb patata i la coca de pa amb un poc de sucre i sobrassada.

I per cuinar això just els feien falta dues pedres per fer el fogó, una olla, una

greixonera i una escudella, tot de test, i una cuera de fusta, de forqueta no en necessitava.

Feien una feina feixuga de sol a sol sense entretenir-se amb res, just cantaven les destrals i els verducs per tallar la llenya, a ells els faltava l'alè, a la calor del sol es sumava l'escalfor de la sitja amb la pols i la suor, tenien tota mena de carències però tots tiraven endavant les seves famílies.

Les dones, amb infants mamant, també els ajudaven amb el menjar, amb fer l'escorxa i sobretot amb multiplicar els pans com el bon Jesús quan comi sempre havia més fam que menjar.

A la universitat estan fent un estudi sobre la emigració dels pobles de Puigpunyent, Esporles, Banyalbufar i Estellencs a Cuba i s'han trobat que molts varen acabar per fer de carboners al nucli de Cienfuegos.

Creiem que si ara qualsevol de nosaltres el fessin viure com ells mos vendria molt, molt costa amunt. Per això, ara que tot sobra, es mereixerien ser recordats pel gran esforç que fou en aquell temps poder mantenir-se vius.

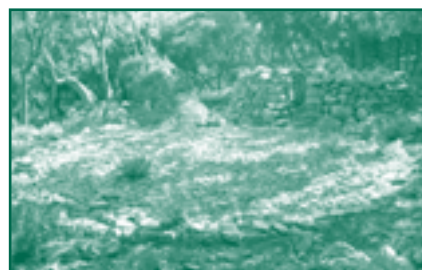
Aquest article és el primer pas per rendir-los un homenatge, esperem que no sigui el darrer.

Bassa de Son Vic a on anaven a cercar aigua

Sitja i barraca del parc temàtic de Caimari

Rotllo de sitja i barraca Mola de Son Poquet

Rafel Nadal Calafell de malnom Rafel "Es Sutro"

Va néixer l'any 1940, un dels fatídics anys de la fam després de la Guerra Civil, dins una barraca de carboner en el bosc de Son Morro; va ser surat amb popetes de pit de tord.

Ja de petit va ajudar el seu pare Francesc, "Es Sutro vell", en les feines de carboner, no recorda haver tingut cap entreteniment a part de la feina.

En aquell temps a la sitja tothom havia de fer feina, res d'entretenir-se amb res, sinó, hi havia males cares i a vegades qualque cosa més.

La seva mare Catalina ajudava amb les feines, fent a més a més, el miracle de fer menjar quan quasi no hi havia res, i, al baixar al poble, duia un pa o un quilo de patates sabent que se n'haguessin menjat dos.

Amb el seu pare va fer carbó a: Son Morro, Son Senutges i, finalment, a Son Coll.

L'any 1956, quan tenia 16 anys, ja n'era un expert en la seva

professió emperò el carbó en aquell temps ja anava amb regressió i la seva família va deixar de fer-ne.

Troba que si bé mai voldria tornar a aquell temps, tampoc li agrada el que està passant ara que s'ha perdut la tranquil·litat, tothom està massa estressat i els nins de tant que tenen no gaudeixen de res.

Va néixer l'abril de 1926 i ara té 82 anys.

Feia de carboner amb el seu pare Tomeu, la seva mare Antònia pujava els dilluns el ranxo amb la somereta i duia el menjar de tota la setmana, feia el menjar i ajudava a guardar la sitja mentre coïa fins el divendres que baixava de nou al poble i feia dissabte a casa seva fins que tornava partir el dilluns.

Va fer de carboner, ajudant el seu pare, des que tenia sis anys fins els trenta-quatre anys.

Va fer feina a Son Vic, Sa Granja i a Son Llabrés del 1932 al

Rafel Nadal Canyelles de malnom "En Rafel Pinet"

1946. Després va fer feina a Son Cabaspre cinc o sis anys, del 1946 al 1952.

Va acabar el servei militar l'any 1949. Va fer feina a Son Valentí tres anys, del 1952 al 1955, a Sa Mola de Son Noguera del 1955 al 1960, d'on es retirà d'aquesta feina l'any 1960.

Es mantingué fadrí tot aquest temps, diu que el problema més greu quan treballaven a les moles era l'aigua, a vegades l'havien de beure de les basses destapades a on els animals també hi anaven, es rentaven un pic cada més i s'afaitaven un pic cada setmana, malgrat que empraven els penyals com a rellotges el seu pare ja tenia un rellotge de butxacó, bevien dins la mateixa escudella que havien menjat i així s'aprofitava tota l'aigua ja que així no l'havien d'escurar.

Els vespres quant tenien la sitja en marxa el seu pare s'aixecava quatre o cinc pics per vigilar el foc i es feia un cafè que, amb un cigarret de quarteró de tabac i una copeta de cassalla, eren tots els seus vicis.

L'únic entreteniment que tenia ell a la darrerria, era baixar al cine d'Esportes els divendres, llavors altra vegada pujar a la mola. Recorda també a lo primer que feien pa al ranxo amb uns altres carboners de Pollença, la farina la compraven a un tragner de Puigpunyent

> Els darrers carboners d'Esporles

Antoni Coll Verd de malnom "Es Mancurí"

aquest temps ja ajudava el seu pare amb el verduc i a estriar carbó. Als 13 anys tornaren a Mancor a Ca'n Bajoca, als 14, a la possessió del Castell de Caimari, continuant a les finques del Burotell i Son Sastre a Calvià i a Son Samar a Llucmajor. Als 17 o 18 anys deixà de fer carbó ja que el seu pare va deixar la professió.

Emperò als 26 anys varen fer una sitja a la Finca de Muntanya de Bunyola. Als 27 anys, ja era l'any 1960, a C'as Metge de Puigpunyent va fer carbó per darrera vegada.

No recorda cap entreteniment: feina, feina i feina. Les seves juguetes eren la destral i el verduc, recorda que el seu pare sembrava tabaqueres per poder fumar i que a Mancor just es feia de carboner d'una setmana abans de Pasqua fins el setembre, llavors anaven a collir ametlles i collir i tragar l'oliva.

També recorda que es passaven un mes sense baixar al poble i que la feina a l'estiu era molt feixuga ja que se sumava la calor del sol a l'escalfor de la sitja i la feina dura de la destral i el verduc, són temps que no voldria tornar passar encara que tenien una salut de ferro ja que mai es posaven malalts; si bé recorda que hi havia un parell de carboners que patien d'úlceres no sap si pel menjar o el no menjar.

Va néixer l'abril del 1933 i ara té 75 anys. El seu pare Mateu va fer de carboner casi tota la seva vida fent ranxades per tot Mallorca segons li venia la feina.

Es pot dir que la seva infantesa va ser dins el bosc. Als tres anys, al començar la Guerra Civil, ja estava amb la seva mare Margalida a la Finca de Planícia veient al pare fer carbó. Els primers records que té, més o manco als set anys, és de Biniatzen a Mancor.

Als deu anys feien de carboners a Son Cladera a Sa Pobra. Recorda que un dissabte partiren a peu de Mancor, arribaren a aquesta finca i enllestiren la barraca i el mateix dia, ja fosquejant, tornaren a peu cap a Mancor!

Als 12 anys tornaren a la mola de Planícia prop d'Esporles. En

Jaume Nadal Terrassa de mal nom "Jaume Cuiner"

En Jaume és, sens dubte, el darrer carboner de Mallorca. Va deixar de fer carbó ja entrats els anys vuitanta, l'any passat va fer la darrera sitja a la finca de Planícia. Així és que ja ho sabeu, el darrer carboner de Mallorca és un esporlerí.

Va néixer l'any 1933 a Esporles; ara té setanta cinc anys.

El seu pare, Rafel, tota la seva vida va fer de carboner; durant trenta anys va fer sitges a Son Valentí i a Ses Mosqueres, la seva mare, Margalida, al principi també pujava al ranxo a ajudar amb la feina i a fer el menjar.

En Jaume als sis anys no anava d'anar a escola i el seu pare decidí que l'ajudés amb la feina de carboner, que compaginava anant a collir ametlles i olives, que es pagava amb una botelleta d'oli, ja que un litre d'oli en aquell temps d'estraperlo es pagava a quaranta pessetes, tota una fortuna!

Feien el carbó sobretot a l'estiu, a l'hivern tallaven i venien sa llenya, anaven a caçar tords, collien i traginaven oliva. Qualsevol cosa per tal de subsistir. Recorda que després de la guerra, quan tenia set anys, un any o dos donaren un "cupó" de menjar als carboners per poder subsistir.

Per acabar vull donar les gràcies a Bernardí Morey que m'ha ajudat per poder fer aquest article. •

Va fer carbó a: Ses Mosqueres set o vuit anys, llavors en va fer primer amb el seu pare i llavors tot sol, a Sobremunt, Son Vic, Sa Granja, Planícia i Alfàbia fins passats els vuitanta.

Ara els anys han canviat molt fins i tot no li donaren permís per fer la darrera sitja a l'estiu: *ara no es pot fer ni foc per fer-se menjar i si el petroli s'acaba i hem de tornar a fer carbó ho tenim malament, ja que un bocí de pa amb una tallada de rave com en aquell temps a veure qui se'l menja*, diu que ni la millor finca treu abastament per pagar un homo i que tot està capgirat, recorda que a Planícia hi anaven seixanta o setanta dones a collir oliva a part dels missatges, les mules, els pastors..

> Premis del XX Certamen de Teatre Amateur de Consell

EL PASSAT 25 D'AGOST TINGUÉ LLOC EL LLIURAMENT DE PREMIS DEL XX CERTAMEN DE TEATRE AMATEUR DE CONSELL. UNA DE LES OBRES QUE ES PRESENTAVEN, *EL SOL FERIT*, DEL GRUP DE TEATRE DE PALMANYOLA, TÉ COM A PROTAGONISTA UNA ESPORLERINA, NA NEUS NADAL, QUE HA OBTINGUT EL PREMI A LA MILLOR ACTRIU EN AQUESTA EDICIÓ DEL CERTAMEN PEL PERSONATGE IRIS.

Neus Nadal és estudiant de 2n curs de l'Escola Superior d'Art Dramàtic de les Illes Balears. Ha participat en la direcció, producció i muntatge de diversos curtsmetratges, n'ha protagonitzat alguns altres i ha fet algunes intervencions en el món publicitari. Neus Nadal va ser una de les impulsores del projecte de realització d'un llargmetratge, l'Orde d'Oriat, estrenat a Esporles l'any 2006. Actualment, ocupa el càrrec de presidenta de l'Associació Cultural d'Arts Escèniques ORIAT. Amb aquesta associació ha participat en diversos espectacles i en dues obres de teatre per a infants representades a Esporles.

Fa poc temps va interpretar el personatge de na Sussaina des fil a l'obra *Entremesos*, del Grup de Teatre de Palmanyola, obra que va ser representada al Teatre Principal de Palma i que actualment estan representant a diversos pobles de l'illa.

Estam segurs que aquesta esporlerina arribarà enfora i des d'aquí l'animam a continuar treballant com ho ha fet fins ara i esperam poder compartir tots els èxits que, sense cap dubte obtindrà, amb ella.

Enhorabona i endavant. •

Homenatge als represaliats de març del 1948

El passat dia 12 de setembre el Consell de Mallorca va lliurar les Medalles d'Or i els premis Jaume II a l'acte institucional de la Diada. Hi assistiren, com és costum, les primeres autoritats insulars i autonòmiques; també les municipals, entre les quals, el senyor Miquel Ensenyat, com a batle d'Esporles.

Enguany, a proposta del grup de consellers del Bloc per Mallorca, un dels Premis Jaume II fou per als detinguts el març de 1948 que foren represaliats pel franquisme. Una setantena de persones foren privades de llibertat acusades de pertànyer a organitzacions vinculades a l'oposició antifranquista; entre ells hi havia els esporlerins Jaume Lladó Ribas, Mateu Nadal Palmer i Mateu Palmer Tomàs. En el fons, es tractava d'aniquillar la dissidència política, formada per militants del PCE i de les JSU. Varen estar uns mesos empresonats, uns mesos d'incertesa per saber què els passaria tant a ells com a les seves famílies. Primer, els dugueren al Govern Civil, després a la presó dels Caputxins. Durant el trasllat, es podien veure els signes físics dels maltractaments als quals havien estat sotmesos ja que sortien amb la camisa tacada de sang. Si algun vianant tenia la delicadesa de saludar algun pres conegut el detenien sense cap contemplació.

A l'acte només hi pogueren assistir quatre dels cinc supervivents: Francesc Pichaco, Mateu Palmer, Llorenç Noguera i Josep Cànaves. L'esporlerí Mateu Palmer Tomàs, de manera emocionada, rebé l'esmentat premi de mans de la presidenta Francina Armengol en forma d'una insígnia i un diploma.

Mateu Palmer *Caparró* va néixer el 31 de juliol de 1913 i en el moment de la seva detenció formava part de les Joventuts Socialistes, posteriorment va emigrar a Veneçuela durant uns anys i va treballar de picapedrer per l'empresa de Vicenç Tomàs Neo. Finalment als anys vuitanta fou el president de l'agrupació socialista d'Esporles.

Volem agrair al Consell de Mallorca l'homenatge dedicat a les persones que van patir les conseqüències de la intransigència política d'aquell temps, simplement per defensar unes idees en les que creien i que no varen abandonar mai. •

Mateu Palmer, el tercer començant per la dreta

> Toni Reyat

Magdalena Sastre

UNA DE LES PERSONES MÉS CONEGUDES A ESPORLES ÉS EN TONI REYAT, QUE COM RECORDAREU, DURANT MOLTS D'ANYS VA REGENTAR UNA CARNISSERIA AL CARRER DE JOAN RIUTORT. PER A L'ENTREVISTA HEM VOLGUT QUE ENS EXPLIQUI COM HAN ESTAT AQUESTS ANYS D'EXPERIÈNCIA I DEDICACIÓ A UN COMERÇ ESPORLERÍ I AQUEST N'ÉS EL RESULTAT.

1) Ens pots explicar una mica quins van ser els teus inicis dins el món del comerç a Esporles?

Doncs en principi no vaig començar fent de carnisser com pot semblar, sinó que treballava de picapedrer fins uns quants anys. Després va venir una crisi molt forta, els sous van baixar molt i em vaig veure obligat a canviar de feina. Per aquelles dates també vaig començar a festejar i amb aquella situació que tenia no me podia casar. Va ser llavors quan uns amics de Palma, que són carnisser, em van oferir la possibilitat d'ensenyar-me a fer aquest ofici. Així doncs, em vaig decidir a anar-hi per a què me n'ensenyassin; durant una temporadeta vaig conèixer moltes coses sobre aquest tema: a desfer, a tallar... en una paraula, a fer de carnisser. A continuació, quan vaig estar preparat, muntàrem la carnisseria.

En un principi tot va anar molt bé; la gent venia a comprar i el negoci funcionava. Anys després, amb l'obertura de grans superfícies comercials on pots trobar de tot, les coses ja no varen funcionar tan bé: la gent venia a cercar quatre descuits, coses molt puntuals que li feien falta per aquell moment determinat, les compres grosses les feien a aquests grans magatzems. Si a això hi afegim que els impostos que havíem de pagar eren molt alts i que treballant com a autònom la meua jubilació quedava un tant minvada, no em compensava mantenir la carnisseria oberta. Era molta dedicació i poca recompensa; molts de dies era prest si aconseguíem tancar a les deu i mitja del vespre, perquè pensau que després d'un dia de feina, perquè a les sis ja me n'anava cap a l'escorxador a cercar gènere, s'havia de fer ben net per a l'endemà poder oferir un altre cop la mateixa qualitat. Acabaves massa tard. Al final vaig prendre la decisió de deixar-ho córrer. Durant un any em vaig dedicar a fer feinetes per ca nostra i sobretot a descansar. Actualment faig de picapedrer i em trob molt millor: el sou està molt bé, la jubilació a la qual tenc opció és major, tenc una

vida més estable i còmoda i també molta més tranquil·litat.

2) Quants anys t'hi has dedicat?

Aproximadament uns trenta. Tot el temps que la gent no sortia d'Esporles per anar a comprar a Palma va anar molt bé; llavors, la cosa va canviar i no es comprava tan com abans al poble. Durant aquest període va ser de dedicació total, ja que, a part de fer-hi feina les hores que estava obert, en tancar ens dedicàvem a fer sobrassada i a omplir l'engonissa, entre altres coses. D'una cosa n'estic molt orgullós i és que de l'engonissa s'en varen dur a molts de països, m'en demanaven per endur-se'n per tot arreu.

3) Si no haguessis estat carnisser, que t'hauria agradat ser?

Fuster o marger, que m'agrada molt i pens que ho faig prou bé. A mi m'agraden sobretot les feines manuals, tots els treballs que realitzes amb les teves pròpies mans.

4) Quines coses t'han agradat més de fer feina a Esporles?

M'encanten les activitats a l'aire lliure. També m'agradava molt despatxar i xerrar amb la gent; pensau que m'assabentava de moltes coses perquè la gent que venia m'ho contava. Venia un i l'altre i l'altre i m'informaven de

gairebé totes les novetats que passaven al poble i fora del poble.

5) I les que no t'han resultat tan agradables...

En general res, per ventura que tot el gènere l'havíem d'anar a cercar a Palma i era una certa incomoditat. Però tampoc no és que fos una cosa de gaire importància per a mi.

6) Creus que la qualitat a les grans superfícies, malgrat sigui més còmode comprar-hi, és inferior?

Sí, amb molta diferència. Puc estar ben content de dir que jo vaig dur sempre primera qualitat i ara la gent va més a la comoditat. Te n'adones quan t'hi fixes un poquet i veus que actualment vesteixen molt els productes; te posen el tros bo al damunt de la capsa i davall hi ha els altres que no són tan bons.

7) Quins productes càrnics solem consumir més els esporlerins i les esporlerines?

El que menys, segur que és xot; la resta se sol consumir de tot: vedella, porc i sobretot molt de pollastre. Durant una temporada vaig arribar a vendre més de cent pollastres per setmana, tres quartes parts d'un vedell (el veníem a trossos), carn per a fer estufat i per ventura havíem de menester més de deu porcs per setmana, perquè, a part de vendre'n,

férem també molta sobrassada casolana (cada any unes tres tones, totes pastades a mà).

8) I personalment prefereixes...

M'agrada tot tipus de carn i també el peix, però m'estim més la primera; tant més xot, com pollastre, conill, porc... Fins i tot m'encanta la carn de caça.

9) Ens pots dir alguna afició que tenguis.

El futbol, malgrat no he estat mai molt

jugador, però sempre m'ha agradat molt. Així mateix són aficions meves anar a caçar i a pescar, sobretot si pot ser amb canyeta devora les roques (eh, que amb barca també m'agrada, però menys).

10) I finalment, recordes alguna anècdota que puguis explicar?

Una vegada tenia un xot dins la càmera que m'havien deixat per guardar i la meva dona, sense saber que estava reservat i guardat, en va vendre un braç.

L'amo del xot encara m'ho recorda. I al principi de fer feina també vaig vendre "solomillo" de vedella com a carn picada. La senyora que ho va comprar la va trobar molta fluixa... com si no!!

Volem agrair a en Toni Reyat i a la seva família el dedicar-nos una estona del seu temps i sobretot per la seva amabilitat al rebre'ns a casa seva. De tot cor MOLTES GRÀCIES!!!•

PARLEM D'EDUCACIÓ

> El fi de curs a la Granja d'Esporles

L'equip de l'escoleta

El passat 27 de juny l'escoleta va celebrar com cada any el fi de curs amb una festa on infants, famílies i personal del centre ens varem trobar per acomiadar el curs 2007-2008.

Anys anteriors sempre havíem celebrat aquesta festa a l'escoleta però enguany va ser diferent, el lloc de trobada va ser l'entranyable Granja d'Esporles.

Tots varem poder gaudir d'una festa plena d'emocions: mestres, infants i famílies que s'acomienen després d'haver establert una forta relació durant varis anys, mestres que ens varen dir adéu i un obsequi pels infants i famílies realitzat amb moltes ganes i il·lusió.

Un any més na Pilar Noguera (la nostra Pilar de "música") i en Pep Lluís van posar música a la nostra alegria, la veu i la guitarra van provocar una gran rotllana d'infants que entonaven el so de la música.

I com a tota festa va arribar l'hora de partir, uns ens varem dir fins aviat i alguns amb llàgrimes en els ulls ens varem dir adéu i sort.

Gràcies a tots els infants, famílies i educadores que any rere any fan possible aquesta escoleta. •

> Escola Municipal de Música i Dansa d'Esporles

LA CLOENDA DEL PASSAT CURS 07/08 DE L'ESCOLA MUNICIPAL DE MÚSICA I DANSA D'ESPORLES VA VENIR REALITZADA PER UN SEGUIT D'ACTUACIONS, EMMARCADES A DINS LES FESTES DE ST. PERE, CAL DESTACAR LA JA TRADICIONAL REVETLLA AMENITZADA PER LA BIG BAND, QUE ANY RERE ANY ES VA SUPERANT EN QUANT A QUALITAT DEL REPERTORI TREBALLAT I A LA FORMACIÓ DELS SEUS MEMBRES QUE POC A POC TAMBÉ ES VA INCREMENTANT EN NÚMERO.

Una altra activitat que ja es ve realitzant és la col·laboració dels mestres de l'escola amb el concert que oferí la Banda Lira Esporlerina; actuació en la qual estam orgullosos de poder participar i així formar part de les activitats culturals d'Esporles. També cal destacar el concert que realitzarem dins el marc de l'intercanvi amb l'escola Musicant, escola de música de Cardona a on oferirem La Bruixa Safrà, obra del mestre César Reda, cantat i acompanyat per alumnes d'ambdues escoles, fruit d'una experiència molt gratificadora, tant en l'àmbit humà com el pedagògic.

Durant el mes de juliol realitzarem el 2n curs d'estiu, a on una quinzena

d'alumnes ampliaren la seva formació musical i esperem que poc a poc es pugui anar incrementant l'oferta educativa durant aquest mes.

La principal novetat del curs passat, la Batukada, ha estat un èxit i des d'un primer moment ja sortiren al carrer per mostrar els seus aprenentatges. Tal és l'èxit que per enguany esperam poder formar dos grups d'aquesta disciplina.

Per enguany preparam dues novetats, una és la formació d'una Aula de Música Moderna, a on els alumnes podran estudiar bateria, baix elèctric o guitarra elèctrica complementant els seus estudis amb harmonia moderna, adaptada

específicament per a cada nivell, i per a aquest tipus de música, així com grups de combo, a on els alumnes s'integraran a dins un grup on podran tocar i compartir els seus aprenentatges amb altres alumnes de nivell similar. L'altra novetat important és l'ofertament de les classes de ball de bot, estructurada en varis nivells, un de ja iniciats, com a continuïtat de la Rondalla Maristel·la i uns altres per a aquelles persones que no tinguin cap coneixement i vulguin provar d'aprendre, a l'hora de passar una estona distesa.

Ja ens despedim i esperam veure-us per l'escola qui vos escriu en Pep Lluís Cádiz i en Xavier Font.●

Novetat!!!!!!

**"Aula de Música
••Moderna"
a l'Escola de Música.**

Hi trobaràs:

**Instrument,
Combo, i
Harmonia Moderna.**

Matriculat-hi!!!!!!

Més informació a l'Escola Municipal de Música i Dansa d'Esporles

Gran novetat!!!!

**"Ball de bot" a
l'Escola de Música.**

**Vine a continuar la
tasca de la "Rondalla
Maristel·la", et
divertiràs i aprendràs
a ballar.**

APUNTA-T'HI!!!!!!

Més informació a l'Escola Municipal de Música i Dansa d'Esporles.

Amb l'arribada de la tardor tornen a començar les activitats a la biblioteca municipal. Durant els últims anys hem anat realitzat tot tipus d'activitats de dinamització lectora amb l'objectiu d'aconseguir que els esporerins i les esporlerines s'apropin a la biblioteca, i en conseqüència, a la lectura i als llibres. L'experiència ens ha ensenyat quines són les activitats que més s'adapten a les necessitats del poble i quines, per diversos motius, no tenen tant d'èxit. Basant-nos en això, hi ha una sèrie d'activitats que repetim any rere any i que sempre intentem millorar.

Com no ens cansam mai de repetir, ens teniu a la vostra disposició per proposar noves activitats, suggerir millores i plantejar-nos idees. Sempre que ens sigui possible intentarem dur-les a terme.

> CLUB DE LECTURA

Ara fa 4 anys que posarem en marxa aquesta activitat i cada any augmentam el nombre d'assistens. El club de lectura reuneix un grup de persones per llegir i comentar un mateix llibre. En el nostre cas s'adreça a públic adult i el grup està format per una quarantena de persones que ens reunim, més o manco, cada mes i mig. La selecció d'obres la realitzen els propis bibliotecaris en funció dels suggeriments dels lectors, del nivell dels membres del club, així com de la disponibilitat de llibres al circuit de clubs de lectura, ja que cal disposar de tants d'exemplars com persones integren el club. Generalment les obres triades són novel·les, tot i que en algunes ocasions es seleccionen obres de poesia o assaig.

Dimarts dia 23 de setembre encetàrem el curs 2008-2009, en aquesta primera sessió parlarem del llibre *El caçador d'estels* de Khaled Hosseini i analitzarem molts aspectes, no només de l'obra, sinó de la pròpia vida. Parlarem de literatura, d'història, de política, de sentiments, de tristor, d'injustícia... Les opinions foren diverses, en alguns casos contraposades, i a través d'elles els tertulians podem comprendre i reviuir la novel·la a través dels ulls dels companys. Com activitat complementària el dimarts posterior es va projectar la pel·lícula, basada en el llibre.

La pròxima reunió serà dia 18 de novembre i parlarem del llibre *El juego del ángel* de Carlos Ruiz Zafón. En aquest cas l'activitat complementària serà un poc més especial i convidam a tothom perquè ens hi acompanyi.

Per acabar d'arrodonir la lectura d'aquest llibre us proposam agafar un avió, aterrar a Barcelona i submergir-nos a l'univers zafonià.

Serà **dissabte dia 22 de novembre** i a través d'una ruta literària ens endinsarem pels escenaris de la novel·la, situats entre els barris del Born i el Raval: Estació de França, Parc de la Ciutadella, carrer del Comerç, carrer dels Flassaders, Casa Gispert, Palau de la Música Catalana, carrer de Santa Anna, carrer Elisabets, plaça dels Àngels, carrer Hospital, Gran Teatre del Liceu.

Podràs viure l'experiència de descobrir els llocs d'aquesta Barcelona reinventada descrita en la literatura i que cada un de nosaltres tenim a la nostra memòria...

"Lo interesante es jugar con Barcelona y reinventarla sin perder de vista el original" (Carlos Ruiz Zafón)

Si algú hi està interessat s'ha de posar en contacte amb nosaltres. •

> Hora del conte

Aquesta és una de les més antigues i una de les que ens aporta més satisfaccions. Com a objectius principals d'aquesta activitat destacam:

- Fomentar la imaginació, la creativitat i l'hàbit de la lectura.
- Difondre entre els usuaris, nins i nines i adults, la literatura oral i el gènere del conte.
- Fer difusió del llibre il·lustrat.

L'hora del conte presenta, a través de la veu d'un narrador, contes, llegendes i històries, de la cultura tradicional, d'autors publicats o inventades pel mateix narrador. L'activitat va adreçada al públic familiar –infants acompanyats d'adults– i té una durada que oscil·la entre els trenta minuts i una hora. En la majoria d'ocasions, una vegada acabat el conte es realitza un taller didàctic. Del mes d'octubre fins el mes de maig, ens reunim cada dijous a les 17.00 h a la biblioteca.

El passat dia 2 d'octubre encetàrem el curs i rebérem la visita d'uns contacontes molt especials que ens explicaren històries del famós autor infantil Hans Christian Andersen.

Durant el curs, la majoria de contes els explicarà la bibliotecària, alguns pics vendran professionals i d'altres voluntaris i voluntàries il·lusionats per compartir les seves històries amb els infants del poble. Com cada any us animam perquè vengueu a explicar-nos un conte, rondalla o història! •

BIBLIOCONCURSOS

el llibre amagat **Concurs adreçat al públic adult**

EN QUÈ CONSISTEIX?

Cada mes la biblioteca exposarà un fragment d'un llibre. Els/les participants hauran d'endevinar a **quin llibre** pertany i quin n'és l'**autor/autora**.

La **primera setmana** s'exposarà el fragment del llibre; la **segona** el fragment del llibre més la primera pista; la **tercera** el fragment més la segona i la tercera pista; la **quarta setmana** s'exposarà el fragment, les tres pistes, la solució i un llistat amb els participants i el/la guanyador/a. La setmana següent s'exposarà el nou fragment. Si es vol en aquesta setmana es pot deixar encara la solució de l'anterior llibre i el llistat amb els participants i guanyador.

QUÈ HAN DE FER ELS LECTORS SI SABEN DE QUIN LLIBRE ES TRACTA?

Al suro es penjaran les "fitxes resposta". Si una persona sap de quin llibre es tracta ha d'emplenar aquesta fitxa i donar-la a la bibliotecària. En aquesta fitxa ha d'escriure la resposta (títol i autor/autora) i les seves dades. Farem un sorteig en el que participaran tots els qui han acertat la resposta.

HI HA CAP RECOMPENSA?

A part del gust de redescobrir llibres amagats dins la nostra memòria o descobrir-ne de nous, la persona guanyadora podrà triar un llibre a la papereria de poble.

saps qui sóc?

Concurs adreçat al públic infantil

Aquest concurs està adreçat als joves de 6 a 16 anys. Cada mes triarem un personatge que vosaltres heu d'endevinar seguint les pistes que vos posarem. Hi haurà quatre pistes. Cada dimarts en penjarem una. Si sabeu quin personatge és, demanau una fitxa de resposta a la bibliotecària i ompliu-la. Recordau que heu de posar el nom del personatge i el títol d'un conte, còmic o llibre on surt aquest personatge, a més del vostre nom, llinatges i telèfon.

Els primers dies del mes col·locarem la solució del mes passat i farem el sorteig entre tots els participants que ho hagin endevinat per conèixer la persona guanyadora. Aquesta persona podrà anar a la papereria i triar un conte o còmic.

Revistes que pots trobar a la biblioteca:

- Arte
- Clij
- Educación y biblioteca
- Qué leer
- Historia. National Geographic
- Sapiens
- Psychologies
- Sport life
- Integral
- Cuerpomenté
- Cocina Mia
- Descubrir cuines
- Cocina fácil
- Hola
- Elle
- Clara
- Habitania
- Arquitectura y diseño
- Viajes National Geographic
- Ser padres
- Labores del hogar
- Muy interesante
- Cinemanía
- Pc world
- Rolling Stone
- Top music
- Esquix
- La revista dels súpers
- Art Attack

Si teniu algun suggeriment de revista que penseu que pugui ser interessant per tenir a la biblioteca us agraïrem que ens ho faceu arribar.

PARLEM DE SALUT

Antoni Gutiérrez • Fisioterapeuta i educador sanitari

Nauguram una nova secció, abandonada fa molta estona, però que intentarem recuperar a partir d'avui d'una manera una mica diferent, divertida, si més no, irònica. són els decàlegs insaludables d'Antoni Gutiérrez, una manera burlesca d'exposar el que precisament no has de fer en aquests casos.

> Decàleg insaludable... Per anar més restret

- 1) No begueu aigua, pot inundar el vostre intestí.
- 2) Eviteu tot tipus d'amanides, fruita i verdura.
- 3) Menjau carn 2 vegades al dia i mastegau com menys millor.
- 4) Elimineu totalment el pa integral i els cereals de la vostra dieta.
- 5) No faceu cap tipus de gimnàstica abdominal, no fos cosa que us hernieu.
- 6) Passau tot el temps que pugueu assegut, així no anireu de "cul".
- 7) Respirau de forma tallada, sense inflar el ventre.
- 8) Utilitzeu cinturons molt estrets, per mantenir la figura.
- 9) Utilitzeu sempre l'ascensor per pujar al primer pis.
- 10) Enfadau-vos sovint.

> Decàleg per a picapedrers

- 1) No us poseu casc, no vos afavoreix gens i a més us podeu despenjar.
- 2) Quan faci molt de fred, usau el calefactor intern: beveu molt d'alcohol.
- 3) Posau més atenció a les dones que passin a prop de l'obra que al bloquet que us passa el vostre company.
- 4) Quan demaneu alguna cosa, feu-ho cridant, feu ús de la vostra autoritat.
- 5) Quan una feina estigui mal feta, culpau a l'altre.
- 6) Segons el vostre sou, feu la vostra feina. Si les parets surten tortes, no passa res.
- 7) Mirau d'estar de mal humor sempre, així augmentarà la despesa sanitària.
- 8) Mirau de ser el gall del corral: conteu sempre les vostres aventures.
- 9) Retirau del vostre vocabulari les paraules "per favor", "gràcies", "no et preocupis", "un altre dia anirà millor", "ànim!" ...
- 10) Humiliau l'aprenent, així l'ajudareu a ser més responsable.

I recordeu: fer feina en equip, tenint en compte els altres, afavoreix l'ambient i disminueix els accidents laborals.

ara seguim amb aquest espai de salut, però una mica més seriosos, amb remeis naturals per aquest mal tan freqüent avui en dia.

> Mal de cap

La infusió o oli de lavanda, juntament amb altres plantes, millora aquest símptoma. Les infusions d'espígol, til·la, berbena, flor de tarongina, romaní, són molt eficaces per alleujar el mal de cap. Prendre'n un parell d'infusions al dia durant algunes setmanes us anirà molt bé.

També serà de gran ajuda l'essència de lavanda si s'aplica directament sobre les temples, el front i el clatell.

Un altre remei són els cataplasmes de berbena: fregim 20 g de berbena entre 20 i 30 segons i hi afegim dos blancs d'ou que hem de pujar. Amb això fem una truita, la tapam amb un pedaç i ho aplicam al front durant dues hores. Si seguim amb el mal de cap, és convenient que visiteu el vostre metge. •

PARLEM D'ESPORT

> Dia de la mobilitat

DISSABTE DIA 20 CELEBRÀREM A ESPORLES EL DIA DE LA MOBILITAT. ELS **ERMASSETS GRUP DE MUNTANYA** ORGANITZÀREM UNA PEDALADA PEL POBLE I UN DISCURS REIVINDICATIU SOBRE LA SITUACIÓ QUE VIVIM A LA NOSTRA SOCIETAT RESPECTE A LA BICICLETA. INTENTAM CONSCIENCIAR DE LA IMPORTÀNCIA DAQUEST MITJÀ I ELS AVANTATGES QUE OFEREIX AL NOSTRE DELICAT ECOSISTEMA.

Els joves: el futur..., i més gent

Així mateix poguérem estrenar els magnífics aparcaments de bicicletes instal·lats per l'ajuntament que han de venir a facilitar les coses.

La jornada comptà amb el suport de l'Ajuntament d'Esporles, la presència del Batle Miquel Ensenyat, i dels regidors Vicenç Vidal i Antoni Asensio. Així mateix la presència del conseller de mobilitat Gabriel Vicenç. Tots ells ens escoltaren i participaren de la bicicletada. Esperem que els nostres precis i suggeriment puguin arribar a materialitzar-se.

Es concentraren un bon grapat de gent d'Esporles, però també cal afegir que també vingueren ciclistes d'altres punts de la nostra illa i que participaren de la jornada. Havien tengut coneixement de l'acte a la pàgina www.ermassets.org.

A les 12:00 començà la lectura del manifest a càrrec del president del **Grup de Muntanya Ermassets**, i posteriorment s'inicià la volta pel poble i com a molt bona senyal a davant s'hi concentraren un bon grapat d'al·lots i al·lotes que són el futur...

Només em queda afegir que si agafes la bicicleta per anar a comprar el pa, per anar a l'escola, per fer esport, per anar al bar, i tot el que pugueu imaginar, contribuïreu a tenir un aire més net, a que els nostres carrers siguin més transitables, a que no us estresseu per aparcar el cotxe, i a més la vostra salut us ho agrairà sense que ho noteu. No posem traves a la bicicleta, facilitem el seu ús i no la limitem,

Concentració per escoltar el manifest

que pugui circular pertot, sigui el camí de *Pedra en Sec* o sigui pels nostres carrers, i per què no pel carril bici d'Esporles.

Manifest del dia de la mobilitat:

Salutacions a tots els que, avui, dia 20 de setembre, Dia de la Mobilitat, heu vingut a fer una passejada pel poble amb nosaltres. Avui, l'Ajuntament d'Esporles i nosaltres, el grup de muntanya Ermassets, volem donar suport a un mitjà de transport alternatiu, la bicicleta, net, silenciós, saludable i totalment ecològic.

A partir d'ara, ens servirà de gran ajuda per desplaçar-nos, poder aparcar les nostres bicicletes als pàrquings que tenim distribuïts a diferents llocs del poble, pensam que en potenciarà el seu ús i disminuirà, en certa manera, el trànsit dels vehicles a motor per dins el poble, que entre altres coses, compten amb molts de problemes d'aparcament.

És una gran iniciativa, que no és feina d'un sol dia i implica compromís amb el que pensam, una forma de conviure dins el nostre poble, més saludable i que es veuria perfectament complementada amb un carril-bici que al manco cobrís la zona més transitada del poble.

Per altra banda, no entenem com un medi de transport completament integrat dins la nostra societat, net, silenciós, saludable i ecològic, pot tenir tants de problemes legals per circular per zones que no estiguin dins el casc urbà, posant per davant els interessos particulars, als generals, com serien, circular lliurement pels camins de la nostra illa. Barreres tancades i cartells de propietat privada són una constant a la nostra serra, si a més vas en bicicleta ho tens molt pitjor.

Caldria que ens expliquessin com unes inversions a la Ruta de la Pedra en Sec –tant elevades– no poden ser gaudides

per tots nosaltres, els ciclistes, que representem entorn a un 80% dels usuaris totals d'aquests camins; sempre entenent que la forma de gaudir-ho ha de ser amb respecte, tant als altres usuaris, com a la Nostra Illa, la que ens ofereix uns paratges idonis per a la pràctica del nostre esport.

Tot i sabent que hi ha estudis científics que demostren que una bicicleta erosiona menys que un cavall, els cavalls tenen pràcticament lliure circulació dins els nostres camins mentre que les bicicletes tenen seriosos problemes per desplaçar-s'hi.

Ningú de nosaltres vol que ni els cavalls ni les bicicletes tinguin cap problema per circular per les nostres muntanyes, el que sí volem és per una vegada es faci ús del dret que tenim a la Presumpció d'Innocència i que hi hagi el suficient control dins els camins com perquè no paguem justos per pecadors.

Per acabar:

Volem donar el nostre agraïment a l'Ajuntament d'Esporles pel seu suport i esforç, per tal d'ajudar-nos a tots nosaltres a que aquest tema tenguí una resolució satisfactòria per a tothom.

Fer un recordatori de que fa vint anys ecologistes i verds eren considerats uns fanàtics quan parlaven de reciclatge, canvi climàtic..., avui ja ho tenim aquí, ara demanem que la bicicleta mereixi un lloc important a la nostra societat.

Jane Goodall, primatòloga i naturalista destacada diu que els petits canvis són els més importants pel gran canvi i protecció dels ecosistemes, idè és un bon moment per fer-ho o també ha de ser massa tard?

Molts d'anys! •

> Ermassets

DIUMENGE DIA 7 DE SETEMBRE VA TENIR LLOC A SA PLACETA DEL JARDINET LA TERCERA PROVA DEL PRIMER CAMPIONAT DE BOULDER DE LES ILLES BALEARS (LES DUES ANTERIORS HAVIEN TINGUT LLOC A SÓLLER I A POLLENÇA). AMB UN GRAN ÈXIT TANT DE COMPETIDORS (71 PARTICIPANTS ES VAREN INSCRIURE), COM DE PÚBLIC; SA PLACETA VA ESTAR PLENA DE GOM A GOM L'HORABAIXA, NOMÉS PER BERBENES LA QUANTITAT DE GENT ES POT EQUIPARAR AMB SA GENT QUE VA GAUDIR DE L'ESPECTACLE QUE VAREN DONAR ELS COMPETIDORS DE LES DIVERSES CATEGORIES, JUST EN EL MOMENT DE LES TRES FINALS.

Aquesta gran assistència de gent, unit al fet que el temps va ser respectuós amb nosaltres (llevat de qualche ensurt per la pluja) va propiciar que les emocions anessin brollant a mesura que tot sortia segons les previsions. Un dels millors moments (no esportius) es va viure a l'hora del dinar, on una impressionant fideuà; tant per sa magnitud (per 200 persones), com pel gust, va fer les delícies de la gent; els Ermassets volen donar l'enhorabona als cuiners, en Carlos Díaz, na Joana, na Maria, en Toni i en Llucià per les seves bones mans.

Referent a la part esportiva, també va anar mel, a les finals es varen fer tots

els blocs a totes les categories, en la categoria debutants va guanyar en Josep Juan i en el segon lloc hi va haver un empat entre Jaume Solivellas i Juan José Martí, a la categoria femenina no hi va haver cap sorpresa i va guanyar na Maribel Flaquer seguida d'Amaya Contreras i tercera va ser na Maria Antònia Santandreu i a la categoria masculina sènior/junior el campió va ser en Josep Forteza, seguit de l'hongarès Robert Varga i en tercera posició en Juanma Escamilla, el local Pep Sabater es va haver de conformar amb la quarta plaça malgrat l'ajuda d'un públic que tornava boig cada vegada que provava un pas. En Simó Baltés va quedar quint i primer dels juniors.

Els Ermassets volen agrair a tots els col·laboradors, patrocinadors que han fet possible aquest esdeveniment que segurament ha servit per donar a conèixer s'escalada en el municipi i per donar una empenta pel tema de trobar un lloc on col·locar es plafó per poder entrenar. En aquests moments l'Ajuntament ens està donant tot el suport possible i les negociacions amb el director de l'institut estan molt avançades per arribar a un acord i poder instal·lar-lo al polisportiu.

Així doncs gràcies a l'Ajuntament d'Esporles, a la Federació d'Escalada i muntanyisme, a Foracorda, a Can Vidal, a Tot casolà, a Cas currot, a Ca N'Olivaret, a Viatges Únics, a Construc-

cions Vall, a Sa Nostra, a sa Fusteria d'Esporles, a sa Peixateria d'Esporles, a sa carnisseria ca na Margalida, al SYP, a Cassin, a Nepa, a Bloc àrea, a sa Pepsi i a Red Bull, a tots els Ermassets, i per acabar donar les gràcies a tots els competidors pel seu comportament exemplar i per les mostres d'agraïment constants durant tot el dia de la prova i els dies posteriors, també en el nombrós públic que va fer que sa prova encara fos més entranyable.

Ja per finalitzar, només ens queda tornar a dir que un dels objectius del club és apropar i fomentar el món i la cultura de la muntanya a la gent en general i a la gent d'Esporles en particular. Aquest club esportiu engloba diversos esports de muntanya i té com a objectius bàsics: el foment, el desenvolupament, la difusió i la pràctica continuada d'activitats i esports de muntanya i esta inclòs a la Federació Balear de Muntanyisme i Escalada (FEDME).•

ACTIVITATS EXTRAESCOLARS 2008-2009

ACTIVITAT	LLOC	ORGANITZA	EDATS	HORARI	QUOTA
BÀSQUET	Pavelló IES Son Quint	Esportes BC	Baby bàsquet* (03-04)	Dimecres 16'30-17'30	100€/any
			Iniciació (01-02)	Dt i dj 16'30-17'45	180€/any
			PreMini Masculí (99-00)	Dll i dv 16'30-17'45	
	PreMini Femení (1999-2000)		Dt i dj 16'30-17'45		
	Mini Masculí (1997-19998)		Dt i dj 17'45-19'15 Dv segons disponibilitat	170€ si ja es té un germà a un equip	
Mini Femení (1997-1998)	Dt i dj 17'45-19'15 Dv segons disponibilitat				
FUTBOL	Camp de Son Quint	CE Esportes	Escoleta (2003 i posterior)	Dll i dc 16'30-17'30	180€/any
			PreBenjamins (2001-2002)	Dt i dj 16'30-17'30	280€/any
			Benjamins (2 equips) (99-00)	Dll,dt,dc i dj 17'30-19'00	
			Alevins (1997-1998)	Dt i dj 17'30-19'00	
GIMNÀSTICA RÍTMICA	Ses Escoles	M ^a Jose Munar	A partir de 4anys Iniciació	Dt i dj 16'30-17'30	20€/mes
			Competició	Dt i dj 17'00-19'00	35€/mes
PSICOMOTRICITAT	Ses Escoles	AMPA	3-4-5 anys	Dll i dt 16'30-17'30	15€/mes (socis) 19€/mes (no socis)
TAEKWONDO	Ses Escoles	AMPA	A partir de 6 anys	Dll i Dc 16'30-17'30	20€/mes (socis) 25€/mes (no socis)
TENNIS	Pista de Son Quint	David Cabrera	A partir 5 anys	Dt i dj 16'30-19'30	33€/mes (2h.-setmana)
VOLEIBOL	Ses Escoles	Esportes VC	Aleví Femení (1997-1998)	Dt i dv 16'30-17'30	60€/any
BÀDMINTON	Ses Escoles	Rafael Abrines	A partir 6 anys	Dll i Dc 19'00-21'00	20€/mes
TALLER DE DIBUIX I PINTURA	Ses Escoles	AMPA	A partir 3 anys	Dll 16'30-17'30	30€/mes (socis) 35€/mes (no socis)

Si algú està interessat en realitzar qualque activitat us podeu posar en contacte amb el coordinador esportiu.

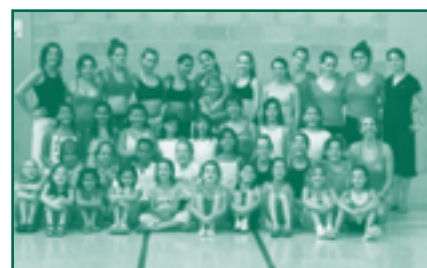
> Les gimnastes d'Esportes

Les gimnastes d'Esportes participaren en el II Campus de Gimnàstica Rítmica Tolleric i gaudiren de la presència de la gimnasta internacional Jennifer Colino, guanyadora entre d'altres títols de la Copa del Món de Berlín.

Entre el 8 i 12 del mes de setembre es va celebrar el II Campus de Gimnàstica rítmica del Club Tolleric, al qual assistiren la gran majoria de les gimnastes d'Esportes que pertanyen a aquest club

amb nines d'altres clubs de tota l'illa, formant un grup d'aproximadament 40 gimnastes d'entre 5 i 17 anys.

Les gimnastes realitzaren diverses activitats de la mà de Jennifer Colino i de la entrenadora del Club Tolleric Mª José Munar Sánchez, així com de l'ajudant Cecilia Romero. Així doncs, gaudiren d'activitats com ballet, expressió corporal, ball modern, tècnica d'Aro i Pilota etc.

El darrer dia de campus es realitzà una exhibició per part de les gimnastes inscrites, amb un número elevat de públic, on demostraren tot el que havien après durant els 5 dies i demostrant l'alt nivell que tenen les gimnastes d'Esportes. •

L'any 2005 ens vàrem unir unes quantes persones per a fundar l'associació. Volem fer la nostra aportació en la cura dels animals amb dificultats del nostre municipi. Quasi sempre es tracta de cans o moixos ja que no tenim instal·lacions per a acollir altres animals.

D'ençà que existeix l'associació, cap ca ni cap moix d'Esportles ha hagut de ser traslladat a Son Reus, on la gran majoria d'animals que hi entren, mai no sortiran vius. Fem feina amb gran il·lusió i estam convençuts que aquesta tasca és positiva per a tot el poble, no només per als cans i els moixos que recollim.

El nostre objectiu és aconseguir una convivència harmoniosa entre persones i animals, prevenir els maltractaments, els abandonaments i la tinença inadequada d'animals.

Som pocs i la feina és molta. Si t'agraden els animals i et fa ganes donar una mà, posa't en contacte amb nosaltres a través del nostre web www.amicsanimalsesportles.org, o també telefonant al 617 605 017. Ens fan falta voluntaris, tant per a atendre els animals o per a acollir-los temporalment, com per a moltes altres feines relacionades.

Cal dur els cans del refugi al manescal, durlos a passejar perquè s'acostumin a la corretja i perquè es socialitzin, raspallar-los i oferir-los les cures i l'afecte necessaris.

Ens finançam a través de les quotes del nostre soci, però no és suficient. Per a recaptar fons, venem coses en alguns mercadets de Mallorca i ens fan falta persones que hi vulguin participar. Us asseguram que és divertit i quan aconseguim guanyar qualche doblar, la satisfacció és enorme.

Però el millor de tot és quan aconseguim trobar una bona llar per a qualcun dels animals acollits al nostre refugi. La majoria d'ells ha sofert molt a causa de la inconsciència humana i és bonic veure com sempre ens donen una nova oportunitat.

Anima't i veuràs quant d'amor t'havies perdut fins ara. Moltes gràcies i fins aviat! •

Els nostres cans descansant al refugi un dia d'estiu

Lliurament a Baldea del Premi Jaume II del Consell

El passat dia 12 de setembre, diada de Mallorca, tingué lloc al Teatre Principal de Palma el lliurament dels premis Jaume II del Consell de Mallorca. Un d'aquests premis va ser atorgat a Baldea, Plataforma Balear per a la Defensa dels Animals, a la qual l'associació Amics del Animals-Esportles hi participa de manera activa des de l'any 2005. Un premi concedit per la sensibilització i el compromís que manté Baldea davant l'augment d'animals abandonats i per activar les administracions envers una problemàtica que afecta la convivència i l'harmonia ecològica. Valoram aquest premi per la oportunitat que ens dóna de fer sentir la veu dels que no tenen veu, els animals i ens encoratja a seguir endavant. Estam d'enhorabona! •

> Enverinadors de moixos a Esportles <

Quan em plantejava com enfocar aquest escrit vaig acabar adonant-me que era impossible convèncer un enverinador de moixos que la seva acció es deplorable.

- Com fer-los entendre que qualsevol animal, pel fet d'estar viu, té uns drets? Uns drets recollits a la Declaració Universal dels Drets dels Animals, aprovada per la UNESCO l'any 1978 i, posteriorment, per l'ONU.
- Com fer-los entendre l'horrible patiment d'aquell ésser al qual han enverinat? Com el verí corre per la seva sang, provoca que se li omplin de líquid els pulmons i mori ofegat en la seva pròpia sang, en una lenta agonia.
- Com fer-los entendre que els moixos compleixen una funció benèfica per als humans controlant la població de rates? Conten que a l'Edat Mitjana la superstició va fer que s'exterminassin els moixos i les plagues de rates varen dur la pesta que va ocasionar una enorme mortandad en la població humana.
- Com fer-los entendre que el verí una vegada introduït a l'entorn és incontrolable i perillós per al medi ambient, poguent acabar amb la vida de qualsevol animal, també d'espècies protegides.

Crec que és impossible fer-los-ho entendre perquè qui actua amb violència només entén la força de la repressió. L'únic argument que entendre és que està prohibit per l'ordenança municipal de tinença d'animals d'Esportles, amb multes d'entre 1.500 i 15.000 euros i pel Codi Penal, amb pena de presó.

Existeixen solucions més humanitàries per a minimitzar les molèsties que genera la sobrepoblació felina. La principal d'elles n'és la castoració, mai l'extermini.

El que sí podem fer és crear un entorn de rebuig social. Fem-ho!

Que l'enverinador no trobi comprensió! •

> Nou Centre de Salut

Ja ha sortit publicat al Butlletí de la Comunitat Autònoma (BOIB), l'anunci de licitació, per part de la Conselleria de Sanitat i Consum, del projecte de construcció d'un Nou Centre de Salut a Esporles. El nou edifici que serà construït al solar de l'emplaçament de l'actual, permetrà incrementar i millorar considerablement els serveis sociosanitaris que s'hi ofereixen actualment. El nou centre suposa una inversió de 3.095.829 € i està integrat en un ambiciós pla d'adequació i creació de noves infraestructures que impulsa la Conselleria de Sanitat i Consum. Durant el transcurs de les obres, el centre de salut quedarà instal·lat en un centre de construcció modular. Més informació: www.caib.es / Conselleria de Sanitat i Consum. •

> Casa des Poble

El setembre de l'any 2007, l'Ajuntament d'Esporles adquirí la Casa des Poble a l'Institut de Crèdit oficial (ICO) per un import de 448.560,00 mitjançant una subvenció de la Conselleria Comerç. El mateix mes de setembre l'Ajuntament i el Ministeri d'habitatge signaren un acord de col·laboració per tal de rehabilitar l'antic teatre i construir-hi a l'edifici annex (antiga biblioteca) la seu de l'Escola Municipal de Música i Dansa i centre de formació no formal, amb un import de 2.000.000 €. Des

del propi Ministeri, i concretament des de la Direcció General d'Arquitectura, s'inicià el passat mes de març el concurs d'idees al qual hi ha participat nombrosos arquitectes d'arreu de l'Estat espanyol. En aquets moments tècnics de la mateixa institució realitzen una primera selecció de propostes atenent-se a criteris de viabilitat. En breu es convocarà la mesa per decidir quin ha estat el projecte guanyador i per tant procedir a l'encomanda del projecte d'execució i posterior adjudicació de les obres. •

> MILLORA ENERGÈTICA EN L'ENLLUMENAT PÚBLIC

En el mes d'octubre s'iniciarà la segona fase del pla de Millora energètica que preveu la substitució de l'enllumenat urbà de tot el municipi, mitjançant un sistema de faroles que estalvien i produeixen més llum. Així com en la primera fase foren substituïdes les del carrer nou de Sant Pere, Plaça d'Espanya i Carrer Major; per enguany quedaren substituïdes les dels carrers de la Vilanova, de la Beata i de Joan Cabot. •

> Ja han començat les obres per dur les aigües residuals a Palma

Les obres d'instal·lació de la canonada que durà les aigües brutes a Palma ja han començat. Aquestes obres s'estan executant molt ràpidament per evitar que es segueixin abocant aigües mal depurades al torrent. Des de l'Ajuntament es demana precaució en circular per la carretera ja que durant uns mesos hi haurà zones d'entrada i sortida de camions en diversos trams. Les obres permetran desmantellar l'actual i obsoleta depuradora i solucionar els problemes de contaminació i males olors que ja fa molts d'anys que patim. •

> Connexió de les aigües de la Font de Son Tries a la xarxa d'abastiment municipal

En breu s'iniciaran les obres de canalització de les aigües de la Font de Son Tries de Baix per conduir-les a la xarxa municipal d'abastiment d'aigua, mitjançant un dipòsit regulador. D'aquesta manera podrà aprofitar-se el cabdal que fins ara s'abocava al torrent, ampliant el volum d'aigua disponible dels pous i de la Font Major de Sa Granja. •

> Quarta fira, més dolça, més participativa

Vicenç Vidal Matas • Regidor de Promoció Econòmica

OCTUBRE JA ESTÀ MARCAT EN EL CALENDARI PER LA FIRA DOLÇA. ÉS UNA JORNADA DE FESTA PELS ESPORLERINS I LES ESPORLERINES I ÉS UN DIA PER DONAR A CONÈIXER ALS MILERS DE VISITANTS EL NOSTRE POBLE. UN POBLE ALEGRE, PARTICIPATIU, VIU.

La Fira Dolça es consolida: més de 180 expositors i cada any més visitants. Es poden destacar moltes novetats a l'edició d'aquest any, com la forma d'arribar: metro més bus (el servei fou un èxit, fins el punt d'haver d'ampliar fins a 5 els busos que connectaven la UIB amb Esporles), el tast de mel, la demostració de cuina per celíacs, les camisetes dolces... però, sobretot, cal destacar la participació dels esporlerins i les esporlerines en la festa.

Ha hagut moltes formes de participar, darrera cada activitat hi ha hagut molts d'esforços.

Les broadores han organitzat la trobada de 240 broadores, uns col·locant taules, altres duent coques, altres deixant les cases per guardar les coses, fent el dinar...

L'esplai La Cadenera, el Casal de joves Tramuntana, la Coral, els Bocs i Focs, els Ermessets, el Club de Vòlei, la cofradia, varen tenir un estand a la fira on els membres de les entitats feien torns per explicar les seves activitats i recaptar fons; al seu costat, quatre comerços que es donaven a conèixer i oferien els seus serveis i productes.

La Ferradura va organitzar tot un muntatge perquè tots poguessin gaudir per uns moments del plaer de muntar a cavall i menjar bé. Els falconers feren tornar al cel esporlerí les aus de rapinya.

L'antiga biblioteca es va convertir en un mercat d'encants de la mà de l'ONG i d'aquells que van aportar el seu temps lliure per recollir "trastos", col·locar, posar preu, fer net...

L'Associació Amics dels d'Animals amb un estand ben dolç donava a conèixer la seva tasca que ha permès millorar la vida de tants d'animals.

Molts esporlerins col·laboraren per convertir en un èxit la primera exposició de cossiols organitzada per comerciants que omplí de vida el carrer de Sant Pere. Molts comerços del poble, botigues i forns sortiren al carrer i engalanaren els seus mostradors.

Els artistes locals participaren en diverses exposicions de fotografia i pintura. Uns artistes diferents foren l'escola i l'institut que participaren en la decoració espectacular de

l'Ajuntament. Els alumnes i professors ens sorprengueren a tots amb la decoració d'aquest any.

La plaça de l'Ajuntament va ser animada per l'hereva de la Filigrana Ràdio: Sa Turbina, que torna obrir la ràdio a tots els vilatans. La Banda Lira Esportlerina, la Coral, la Batucada de l'Escola de Música i Dansa varen posar les notes de música a la festa. Els Bocs i Focs posaren punt i final a l'edició d'aquest any com ells saben, amb foc i fum.

Els quintos 91 demostraren la seva destresa aparquant vehicles i la seva simpatia alhora de fer pujar passatgers al tren.

El personal de l'Ajuntament ha realitzat un esforç per tirar endavant tantes tasques, oficines contestant a tantes telefonades, Espai 21 amb la seva paradeta, Casal Municipal de Joves donant suport al quintos a organitzar-se, la Policia Local fent malabars per controlar l'allau de visitants i garantir la seguretat fent torns esgotadors, la Biblioteca fent possible que els més menuts pintaren la campanya de residus, Protecció Civil... i els que un cop finalitzada la fira encara tendran tasca.

Altres artistes voluntaris més invisibles són aquells que elaboraren la decoració de la fira, guardaren i muntaren exposicions, coordinaren tast de mel, muntaren estands, prepararen el producte pel seu tast, vigilaren el concurs de rebosteria, col·locaren els firaires a les 5 del dematí i estigueren, com se sol dir, "tanto para un roto como para un descosido".

Moltes hores d'esporlerins i esporlerines que han fet possible l'èxit de la Fira Dolça 2008. Moltes gràcies a tots per aquesta fira tan dolça. •

Premis de la IV Fira Dolça

• Guanyadors dels Concursos de rebosteria

CONCURS AMATEUR

- 1r premi: **Biel Escalas**
- 2n premi: **Simone Panighello**
- 3r premi: **Arévalo**

CONCURS PROFESSIONAL

- 1r premi: **Juan Carlos**
- 2n premi: **Pau - Forn Fondo**
- 3r premi: **Begoña Nadal - Ses antigues neules artesanes**

• Guanyadors dels Concurs de cossiols

CONCURS ORGANITZAT PER L'ASSOCIACIÓ DE COMERÇOS D'ESPORLES

- Premi al més exòtic: **Miquel Fuster Aguiló**
- Premi al més verd: **Domingo Juaneda**
- Premi al més florit: **Catalina Terrasa**

> La nostra població

NÚMERO DEFUNCIONS DE JULIOL A SETEMBRE DE 2008 3
NÚMERO MATRIMONIS DE JULIOL A SETEMBRE DE 2008 15

Nins i nines nascuts de juliol a setembre de 2008

- Mateu Bordoy Rullan 18/04/2008
- Lluís Ruiz Sabater 08/07/2008
- Mariona Mir Matas 18/07/2008
- Ferran Burgaya Genovart 20/07/2008
- Hector Sullana Clemente 24/07/2008
- Fernando Blanes Diaz 29/07/2008
- Victor Valladares Juaneda 01/08/2008
- Emma Fernandez Cloquell 11/08/2008
- Martina Casellas Jiménez 18/08/2008
- Juan Bennassar Oliver 17/08/2008
- Hugo Rosselló Strong 09/09/2008
- Bernat Roig Amengual 17/09/2008
- Àngela Cañellas Aulí 24/09/2008

Lluís Ruiz

Mateu Bordoy

Bernat Roig

Àngela Cañellas

> Can Fortuny, un centre social i cultural per a tothom

Olga Terrassa • Arxivera i Bibliotecària Municipal

EL PROJECTE DE REHABILITACIÓ DE L'ANTIGA FÀBRICA DE CAN FORTUNY (UBICADA AL CARRER DE RAMON LLULL) I DE L'ANTERIOR APOTECÀRIA ESTÀ MOLT MÉS A PROP DE SER UNA REALITAT. EN BREU COMENÇARAN LES OBRES I TENDRAN UNA DURADA D'11 MESOS APROXIMADAMENT. S'HI DESTINARÀ UN PRESSUPOST DE 2.252.457,93 EUROS I ESTÀ FINANÇAT PER LA CONSELLERIA DE TURISME, LA CONSELLERIA D'HABITATGE, EL FONS DE COHESIÓ DE LA UNIÓ EUROPEA I PER L'AJUNTAMENT D'ESPORLES.

El projecte va sorgir per donar resposta a alguns dels problemes d'espais públics patents al nostre poble. Primer, i com tots sabeu, a Esporles hi ha molt poca oferta d'espais públics de lleure i organitzar qualsevol esdeveniment, acte, exposició o curset s'esdevé molt complicat. Segon, les oficines de l'Ajuntament han quedat petites per poder cobrir l'oferta de serveis que calen al poble. Tercer, des de la inauguració de la biblioteca

municipal, fa més de 25 anys, no ha tengut mai un espai propi. Els primers anys es va situar al segon pis de la Casa de la Vila, després a l'Escorxador, a la Casa del Poble i finalment, i a causa de greus problemes d'humitat, s'ha hagut d'ubicar a una de les sales del centre de dia.

S'ha intentat proposar un projecte ambiciós que, per damunt de tot, intenta

adequar els espais a les prioritats del poble i pal·liar, en tot el possible, la manca d'espais socioculturals que hi ha a Esporles. Basant-nos en aquest fet s'ha intentat que els espais siguin diàfans i es puguin adaptar a tota mena d'actes i esdeveniments.

Aquesta reforma permetrà connectar els tres edificis (l'Ajuntament, l'apotecària i la fàbrica). El projecte ha estat com-

plicat i laboriós perquè s'ha hagut de trobar la millor solució per connectar tres edificis que tenen cotes diferents. El resultat final farà que els tres edificis estiguin intercomunicats i desapareixeran les barreres arquitectòniques de tot el conjunt i de l'exterior.

La fàbrica coneguda com **Can Fortuny** va ser construïda per l'empresari esporlerí Joan Riutort Palmer el 1886 per tal de poder fer front a l'increment de la demanda de productes tèxtils. El 1912, una profunda crisi de la firma obligà a Riutort a vendre la fàbrica a la família Fortuny, propietària de la possessió de la Granja.

L'ocupació principal de la fàbrica era la producció de flassades i roba de llista. Hi arribaren a treballar 244 obrers, dels quals 165 eren dones i 79 homes. A començament dels anys seixanta, Esporles coneix un procés clar de desindustrialització. Les causes són diverses i encara no han estat estudiades en profunditat, encara que es pot afirmar que la causa central va ser la irrupció de l'economia turística a l'illa. A la primeria dels anys seixanta totes les fàbriques que quedaven a Esporles tancaren de manera dràstica i, entre aquestes, la de Can Fortuny.

Els grans canvis que han afectat l'illa de Mallorca, i en concret a Esporles, han fet que restin pocs edificis industrials. La majoria de fàbriques que tots recordam han estat reconvertides en habitatges. Com que és l'última part d'una fàbrica tèxtil que conservam al poble

volem que, en la mida del possible, es conservi el caràcter industrial. En aquest sentit, a més de la restauració arquitectònica, serà important recollir, exposar i conservar fotografies, eines, maquinària, etc., d'aquella època.

D'aquesta manera l'edifici mira al futur, però tampoc no deixa de banda el passat. És important, per a les generacions que ho visquen, per a les que ho recorden i per a les que vendran, no oblidar la importància que va tenir el procés d'industrialització esporlerí i com va afectar, i afecta, al nostre poble.

Esperam que aquesta reforma permeti que quedi un petit record d'aquest passat *tan nostre*.

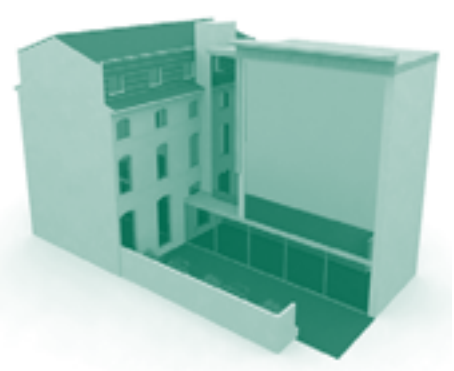
L'edifici de la fàbrica es divideix en tres plantes, la planta baixa acollirà la biblioteca municipal, el primer pis la sala d'exposicions i el segon pis una sala polivalent. La idea principal és que l'edifici pugui acollir l'activitat cultural del poble i que tots els esporlerins i esporlerines ho sentin com un espai propi, un espai de trobada on hi tenguin cabuda les iniciatives de caire social i cultural.

La **planta baixa** serà la biblioteca municipal nova, que en aquests moments ocupa un espai provisional al centre de dia. La biblioteca s'ha projectada de tal manera que pugui oferir un millor servei. La superfície serà superior a l'actual. Hi haurà una separació d'espais: un gran espai diàfan on hi haurà una zona de lleure per llegir la premsa i les revistes, una zona per connectar-se a Internet (a més del servei Wi-Fi), una zona per treballar en grup i un altell on es podrà estudiar o treballar de manera individual. La sala infantil serà independent, amb el mobiliari adequat i atractiu per als infants i es diferenciarà l'espai d'estudi de l'àrea d'imaginació i de la de creativitat.

El pati serveix de connexió dels dos edificis i acollirà la col·lecció de bonsais d'arbres mallorquins que n'Antoni

Bauzà ha cedit a l'Ajuntament. Aquest espai també podrà acollir les activitats que es puguin realitzar a l'exterior: tertúlies, xerrades, petits concerts, contantes...

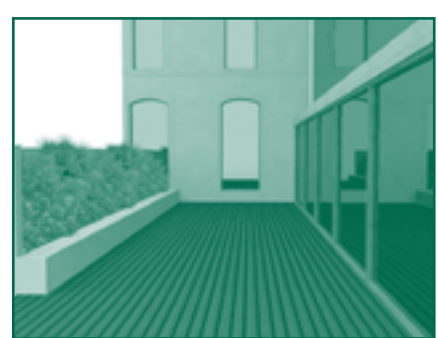
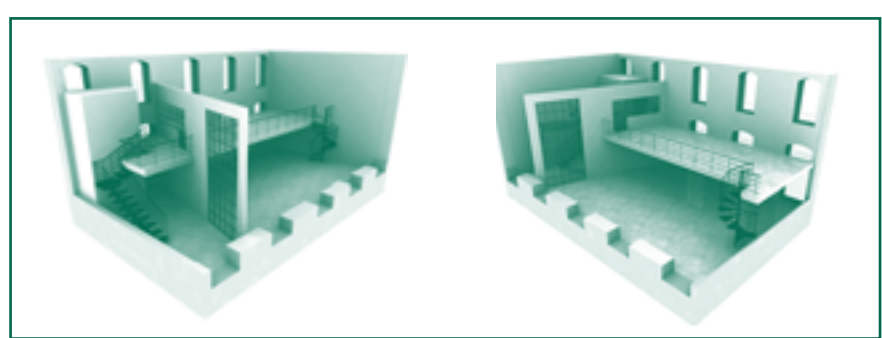
La **primera planta** es dedicarà a sala d'exposicions. Hi haurà cabuda per una oferta artística molt variada i durant tot l'any. Es promocionaran tant els artistes que comencen com els ja consolidats a Mallorca i a Europa. Esperam que aquest fet permeti dinamitzar el poble en el caire artístic i que Esporles es pugui convertir en un referent artísticocultural dins la zona de la Tramuntana.

La **segona planta** serà un espai polivalent. Cal remarcar que serà un espai diàfan amb el mobiliari mòbil i adaptable que permetrà que s'hi puguin realitzar actes molts diversos, com poden ser els plens de l'Ajuntament, celebració de noces, cursos, conferències, projeccions, jornades, etc.

No s'ha d'oblidar que també es reformarà l'edifici de l'**apotecaria vella**, situat a la plaça d'Espanya. S'hi obrirà una oficina d'informació i acollirà diverses dependències de gestió municipal. La planta soterrada es convertirà en la sala infantil de la biblioteca.

En breu, l'arquitecte redactor, Bartomeu Pons i Reus, farà una presentació pública del projecte, hi estau tots convidats. ●

> Resum de les actes

> SESSIÓ ORDINÀRIA DE 31 DE JULIOL DE 2008

PROJECTE D'AMPLIACIÓ CASA DE LA VILA I FARMÀCIA.

Es proposa l'aprovació del projecte de l'obra "REFORMA I AMPLIACIÓ DE LA FÀBRICA DE CAN FORTUNY I L'ANTIGA FARMÀCIA" redactat pel Sr. Bartolomé Pons Iradiel, arquitecte. S'aprova amb el següent resultat:

- Cinc (5) vots a favor del PAS-PSM
- Cinc (5) abstencions del PP

PLEC DE CLAUSULES ADMINISTRATIVES I TÈCNiques CONTRACTACIÓ OBRES FARMÀCIA.

S'aprova per unanimitat el plec de clausules administratives particulars per a l'obra REFORMA I AMPLIACIÓ DE LA FÀBRICA DE CAN FORTUNY I L'ANTIGA FARMÀCIA

ADHESIO OFICINES INTEGRADES.

S'aprova per unanimitat l'adhesió al conveni marc entre l'Administració General de l'Estat i la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a la implantació d'una xarxa d'oficines integrades d'atenció al ciutadà.

ADHESIO DE L'AJUNTAMENT D'ESPORLES AL PROJECTE: PAS, EL CAMÍ.

Es proposa aprovar el conveni col·lectiu del tram del Camí de la Serra de Tramuntana Central i Raiguer: Binissalem – Alaró – Sóller – Deià – Valldemossa – Esporles que s'ha de signar amb l'entitat PAS: Serveis de Participació i Sostenibilitat, per dur a terme el projecte "EL CAMÍ", que té com a finalitat promoure el coneixement i l'arrelament territorial i cultural de tots els habitants dels territoris de parla catalana i promoure un turisme cultural i sostenible mitjançant un recorregut cultural i natural. S'aprova amb el següent resultat:

- Cinc (5) vots a favor del PAS-PSM
- Cinc (5) vots en contra del PP

S'aprova amb el vot de qualitat del batle.

MOCIÓ KOSOVO.

L'Ajuntament d'Esporles saluda els ciutadans i ciutadanes kosovars i fa una crida per la llibertat i la seguretat dels pobles en el marc d'una Europa Unida lluny dels enfrontaments violents que caracteritzaran dècades passades.

Es proposa instar l'Estat espanyol a respectar i reconèixer, en el si de la Unió Europea, la decisió del Parlament de

Kosovo de proclamar-se Estat, així com col·laborar amb la Comunitat Internacional perquè siguin garantits els drets de tots els habitants del nou Estat. S'aprova amb el següent resultat:

- Cinc vots a favor del PAS-PSM
- 5 (Cinc) vots en contra del PP

S'aprova amb el vot de qualitat del batle.

MOCIÓ CONSULTES POPULARS.

S'aprova per unanimitat que l'Ajuntament d'Esporles insti el Govern de les Illes Balears per a que elabori un projecte de llei que reguli les consultes populars a les Illes Balears, incloses les consultes de caràcter insular que seran competència dels Consells.

MOCIÓ TARIFA NOCTURNA.

Davant l'aprovació d'un decret que obligi els ajuntaments a contractar una nova tarifa per a l'enllumenat públic (el qual suposarà un increment del preu) ja que desapareix el que es coneix com a tarifa nocturna, es proposa instar la Federació Espanyola de Províncies i Municipis (FEMP), per a que emeti una resolució en la qual demani al Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme que mantengui aquesta tarifa nocturna de forma indefinida, per als municipis que amb anterioritat a la resolució ja gaudien d'aquesta. S'aprova amb el següent resultat:

- Nou vots a favor del PAS-PSM i PP
- Una abstenció del PAS-PSM

MOCIÓ CONFLICTE SAHARA OCCIDENTAL.

S'aprova per unanimitat la declaració institucional sobre el conflicte del Sàhara occidental.

CONVENI COL-LABORACIÓ CENTRE BALEARIS EUROPA.

Es proposa aprovar el conveni de col·laboració entre el Centre Balears Europa i el Consell de Mallorca que té per objecte establir el marc de col·laboració entre el CBE i el CIM per al desenvolupament d'activitats com la difusió de la informació que emana de les institucions europees a través de la creació de Punts d'Informació Europea (PIE), cooperació amb la possibilitat d'oferir assistència tècnica als ajuntaments mallorquins en matèria de Projectes Europeus, la organització, promoció i coordinació de cursos i seminaris de formació i informació en matèria de fons europeus i d'altres polítiques de la Unió

Europea i, en general, la organització i participació en qualsevol altra activitat que, dins l'àmbit europeu, interessi directament a la societat mallorquina. S'aprova amb el següent resultat:

- Cinc vots a favor del PAS-PSM
- Cinc abstencions del PP

FITXERS DE TITULARITAT PÚBLICA.

D'acord amb el que disposa l'article 20 de la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal i atès l'informe de secretaria, es proposa aprovar la creació dels següents fitxers municipals:

- DENÚNCIES
- SERVEIS SOCIALS
- POLIESPORTIU
- CENS CANÍ
- BIBLIOTEQUES
- FISCAL
- RECAPTACIÓ
- USUARIS
- VEHICLES
- CEMENTIRI
- TRIBUTS

S'aprova per unanimitat.

SUPLEMENT DE CRÈDIT 1/08.

Es proposa aprovar el suplement de crèdit 1/08 per realitzar despeses que no poden demorar-se fins al proper exercici:

PARTIDA Crèdit a suplementar

- 51-62300 Conducció aigües Font Son Trias: 5.933,26 €
- 44-62300 Màquina agrador: 29.116,00 €
- 43-62400 Camió brigada municipal: 7.772,00 €
- **Total 42.821,26 €**

RECURSOS FINANÇAMENT: majors ingressos recaptats sobre els totals prevists en el pressupost corrent.

PARTIDA

- 42000 Participació Tributs Estat: 42.821,26 €
- **Total 42.821,42 €**

S'aprova amb el següent resultat:

- Cinc vots a favor del PAS-PSM
- Cinc vots en contra del PP

S'aprova amb el vot de qualitat del batle. •

QUÈ COBREN EL BATLE I ELS REGIDORS DE L'AJUNTAMENT D'ESPORLES?

El batle

El decret 63/2007 de 25 de Maig de 2007 (BOIB núm. 082 de 2007) regula el sistema de compensació econòmica als càrrecs electes amb dedicació exclusiva dels Ajuntaments i entitats locals menors. **D'aquesta manera el Govern de les Illes Balears assumeix el sou dels Batles de Municipis amb una població inferior als 5.000 habitants.** La retribució bruta que fixa el decret i que per tant cobra el batle, és de 2.703,83 € per mes (14 mensualitats), més les despeses de seguretat social que són a càrrec de l'Ajuntament. Hi ha una còpia de la nòmina penjada a la plana web de l'Ajuntament.

Els regidors

- Els regidors delegats (o de l'equip de Govern): 90 € per assistència a cada ple o comissió, fins a un màxim de 6 mensuals.
- Els regidors de l'oposició: 60 € per assistència a cada ple o comissió fins a un màxim de tres mensuals.

Els assessors de l'Equip de Govern

No reben cap prestació per part de l'Ajuntament d'Esporles.

AGENDA LOCAL₂₁

Pere Soberats • Coordinador de l'Agenda Local 21

> Remodelació de Joan Riutort: de carretera pels cotxes a carrer per a tothom

LA CARRETERA I EL TORRENT SÓN LA COLUMNA VERTEBRAL I LA MEDULLA D'ESPORLES. SÓN, COM ALS HUMANS, DOS EIXOS VITALS QUE CONFIGUREN I CONDICIONEN TOTALMENT L'URBANISME, LA FORMA I LA IDENTITAT DE LES PERSONES I DEL POBLE.

Per aquest motiu tothom té una opinió formada de com haurien de ser i d'estar aquestes vies per poder viure millor. No és d'estranyar doncs que a les reunions de mobilitat del Fòrum Ciutadà es proposassin fins a 3 projectes per a millorar la circulació a la carretera.

1.2.5 Prohibició d'aparcament al carrer de Joan Riutort regulant prèviament la velocitat.

1.3.2 Fer passos elevats al carrer de Joan Riutort a: papereria-place-ta brollador; carrer de Cotoner-Passeig; església-ajuntament i

altres carrers amb elevat trànsit (Jaume I, etc.).

1.4.1 Limitació de velocitat al carrer de Joan Riutort amb senyals lumínics.

Amb aquest nivell de demanda i amb el compromís que ha assolit l'Ajuntament de dur endavant les propostes fetes a les reunions de l'Agenda 21 es va demanar una subvenció a la Direcció General de Comerç per tal de reformar la carretera i millorar l'accessibilitat dels vianants al nucli del poble, potenciant així les relacions comercials i la correcta convivència

entre cotxes i vianants.

La subvenció ha estat concedida per un valor de 300.000 euros i en aquests moments ja s'està acabant el projecte executiu. La intervenció consistirà, en construir passos elevats a l'altura del pont de fusta, la papereria, davant la plaça del jardinet i l'Ajuntament.

Totes aquestes intervencions tenen l'objectiu de pacificar el trànsit i fomentar el bon passeig dels vianants i les bicicletes per aconseguir un poble més saludable, net i amb menys nous. •

> Els nins i nines d'Esporles pinten les imatges de la campanya de neteja

El dia de la Fira es varen exposar els dibuixos que els nostres nins i nines pintaren per il·lustrar i posar nom a la campanya de neteja que ja s'està duent a terme al municipi. Aquesta campanya afectarà a molts aspectes del nostre paisatge urbà i es pretén tenir una cura molt especial a tot allò que dóna una mala imatge al poble. Per tot això també demanem la col·laboració dels ciutadans en informar de possibles llocs que estiguin bruts, amb mal estat de manteniment, etc. i que recuperin, en la mesura del possible, l'esperit altruista d'agranar el boci de carrer propi que encara es conserva a alguns carrers.

En primer lloc, i com ja sabeu ja que es va informar a través d'una carta, s'ha centrat molt l'atenció amb els cans. La policia i una brigada especial estan recollint cans i informant als propietaris de la necessitat de dur-los fermats, identificats amb el xip i dur material per recollir els excrements. La policia ja ha informat a més 70 propietaris i també ha posat

sancions als propietaris dels cans lliures al carrer que s'han agafat.

En segon lloc hi haurà una intensificació de la neteja viària ja que s'ha reestructurat la brigada municipal per tal que hi hagi dues persones dedicades quasi exclusivament a netejar. A més se'ls ha dotat de mitjans, ja que s'ha comprat una nova màquina netejadora que els nins i nines han batejat com a **Na Lluenta**. La reestructuració de la brigada també permetrà dedicar dues persones més al manteniment dels jardins i els arbres del poble.

Per acabar, cal esmentar que es canviaran les papereres actuals per papereres de recollida selectiva per tal que tothom en faci un bon ús i no s'aprofiti per tirar-hi rebuig ja que està prohibit i el fet de veure-les totalment taponades de bosses dóna molt mala imatge.

Esperam la vostra comprensió i col·laboració. •

> Concurs per a trobar la imatge i el nom de la campanya de neteja d'Esporles

Dibuixos seleccionats

Logotip:

Lena Adrada Schnell, sis anys.

Nom de la campanya: www.esporles.net

Ariadna Roig Rosselló, vuit anys

Màquina de neteja:

Na Lluenta.

Antoni Puig Nadal, vuit anys.

> Nova ordenança de residus

AVUI EN DIA ELS RESIDUS SÓN UNA DE LES COMPETÈNCIES MÉS CARES I PROBLEMÀTIQUES DELS AJUNTAMENTS DE MALLORCA, PERÒ TAMBÉ HO SÓN PER LA BUTXACA DELS CIUTADANS I CIUTADANES TANT DE LA RESTA DE L'ILLA COM DEL NOSTRE POBLE. A ESPORLES, TOTHOM PAGA UNA QUANTITAT FIXA PEL FEMS (ENGUANY 140 EUROS) QUE CADA ANY ES VA INCREMENTANT INEXORABLEMENT A MESURA QUE PUGEN ELS COSTOS D'INCINERACIÓ I L'IPC (PER A L'ANY 2009 SERIA DE 150 EUROS). AQUESTS COSTOS, BALDAMENT SIGUIN DEGUTS MAJORITÀRIAMENT A LA PRODUCCIÓ DE REBUIG, ES REPERCUTEIXEN A TOTA LA POBLACIÓ PER IGUAL, TANT SI L'INDIVIDU RECICLA COM NO.

L'ajuntament d'Esporles ha invertit la imatge negativa de la gestió dels residus implantant la recollida selectiva porta a porta i convertint la separació dels residus en un motiu de satisfacció pels ciutadans, ja que el reciclatge millora la neteja del poble i a més, és una mostra de respecte de la nostra comunitat cap a les demés, ja que és una mesura indiscutible de protecció del medi ambient.

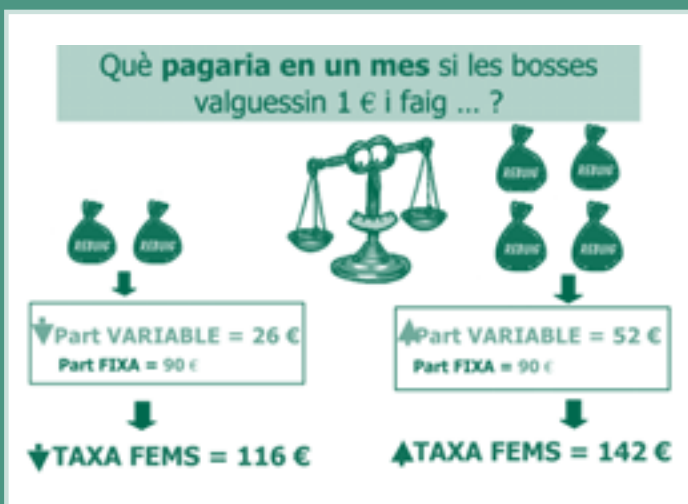
Per acabar d'invertir la situació dels residus i reforçar el procés de participació ciutadana, l'Ajuntament implantarà una taxa innovadora a tota Espanya, proposada per la pròpia ciutadania en les productives reunions del Fòrum de l'Agenda 21.

Amb la nova taxa, pagarem el fems mitjançant una part fixa i una variable. És a dir la fixa es pagarà com ara, en obrir el període de pagament de tributs a l'octubre de l'any que ve. Però en lloc de pagar els 150 euros que tocaria, en pagarem 90.

Per una altra banda pagarem una part que serà variable en comprar unes bosses especials que es podran adquirir als comerços, i que seran d'ús obligatori per treure el rebuig.

Amb aquest sistema, sabent que cada bossa valdrà 1 euro, una família que tregui una bossa de rebuig a la setmana, pagarà una part fixa de 90 € i una part variable de 52 €. En total, doncs, pagarà 142 € l'any 2009; menys que els 150 € abans indicats. Lògicament, aquesta despesa seria menor segons l'esforç que fes cada família per reduir la producció de rebuig.

Per exemple, si una família fa una bossa cada dues setmanes, cosa molt possible donat que el rebuig només és un 10% dels residus de ca nostra, aquesta família pagarà una part variable de 26 € i, en total, en pagaria 116 €. Aquesta, pensam que és la situació desitjable i a la que moltes famílies podrien accedir, veient reduïda significativament la seva taxa per l'esforç que s'ha fet per reciclar. •

SERVEIS SOCIALS

Montse Monmany • Treballadora Social i Directora del Centre d'Estades Diürnes

El Centre de Dia commemora el Dia Internacional de la Gent Gran

El passat 1 d'octubre, Dia Internacional de la Gent Gran, anàrem a berenar al passeig.

Per celebrar aquesta data, cadascun dels usuaris duia una gorra amb un cartell amb un fet històric que va succeir l'any que varen néixer, per exemple: "Fa 86 anys el Govern Espanyol estableix l'assegurança obligatòria per a tots els treballadors", "Fa 76 anys als EEUU es va crear el primer marca-passos artificial", "Fa 75 anys les Corts de la Segona República Espanyola van aprovar la Llei del Divorci", etc.

Primer, ens seguèrem tots junts i parlarem d'aquell fet rellevant i, tot seguit, ens posàrem la gorra i sortirem a passejar.

L'objectiu era celebrar aquesta diada com un espai de reconeixement del pes que tenen i han de tenir les persones grans dins la societat actual, el fet de sortir del centre es fa per sensibilitzar a la resta de la població i poder compartir aquest dia tant significatiu amb tothom. •

Inici dels Tallers de Memòria i Habilitats Socials

El proper dia 23 d'octubre al local de la Tercera Edat començaran, un any més, els Tallers de Memòria i Habilitats Socials que promou l'Institut Mallorquí d'Afers Socials.

Aquestes activitats tenen un clar objectiu de prevenció; treballant estratègies d'estimulació cognitiva i de memòria i implementant les habilitats comunicatives i d'interacció social necessàries per poder desenvolupar-se satisfactòriament com a membre actiu de la comunitat.

Per a més informació contactar amb els Serveis Socials al telèfon: 971 611 804. •

Incorporació d'una altra Treballadora Social a l'equip de Serveis Socials

Com molts de vosaltres ja sabeu, el passat 1 de juliol, es va incorporar, a l'equip de professionals de Serveis Socials na Laura Galindo, treballadora social.

La incorporació d'una altra tècnica es fruit de la demanda de la població plantejada al darrer Fòrum Ciutadà de Serveis Socials per poder donar una millor atenció als usuaris d'aquest servei.

Aprofita'm per desitjar-li molta sort a na Laura en la seva nova feina. •

El Centre de Dia festeja la Fira Dolça

Per celebrar la Fira Dolça, el divendres anterior a la mateixa, es va realitzar un taller de cuina on tots els usuaris hi varen participar: varem fer crespells, pastes salades..., i després ho vàrem tastar. Aquesta va ser la nostra manera de començar la fira. •

> Llum verda a La Residència i Centre d'estades nocturnes per a persones majors a Ca Ses Monges

Montse Monmany • Treballadora Social i Directora del Centre d'Estades Diürnes
Laura Galindo • Treballadora Social

L'ATENCIÓ A LES PERSONES MAJORS DEPENDENTS ÉS UNA PRIORITAT DEL NOSTRE MUNICIPI I PER AIXÒ SEMPRE TREBALLAM EN NOVES INICIATIVES PER PODER PROPORCIONAR TANT A AQUEST COL·LECTIU COM A LES SEVES FAMÍLIES UNA ATENCIÓ INTEGRAL, DE QUALITAT I DE SUPORT.

Amb aquesta finalitat hem estat fent feina aquests darrers anys per complementar l'oferta existent i crear una xarxa de recursos socials que respongui adequadament a les necessitats i circumstàncies del procés d'envelliment.

Degut als canvis socials que ha sofert l'estructura familiar, a l'actualitat les persones majors no poden ser ateses pels seus fills i filles ja que aquests han de compatibilitzar feina amb la cura dels seus. Aquesta situació s'ha vist més acusada des de que la dona s'ha incorporat

al mercat laboral i ja no te disposició absoluta per fer-se càrrec dels seus majors.

• Com va sorgir la idea?

L'Ajuntament d'Esporles i les Germanes de la Caritat de Sant Vicenç de Paül arri-

ben a un acord per a la cessió de l'edifici de Ca Ses Monges on es construirà una residència que comptarà també amb el servei d'estades nocturnes, mitjançant la creació d'una fundació. El centre serà finançat pel programa de creació de centres d'aquestes característiques que promou la Conselleria d'Afers Socials arrel de la Llei de Prestacions del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència (SAAD).

La congregació de les Germanes de la Caritat ha treballat més de 120 anys al servei del nostre poble en l'educació d'infants i en la cura de malalts, però, per falta de continuïtat en la vocació, han replantejat seguir amb la seva labor de col·laboració amb el municipi cedint el seu patrimoni per la gent major d'Esportes.

• Serveis o recursos actuals

Des de l'any 2002 al nostre poble tenim el **Centre d'Estades Diürnes** que cobreix una part de les necessitats socioafectives de les persones majors i facilita l'estada d'aquestes dins la família ja que tenen un espai on poder estar ben atesos durant el dia, tant en el cas de ser persones que viuen totes soles com en el cas de que visquin amb familiars que durant el dia tinguin que treballar.

Aquest recurs ofereix un entorn adequat adaptat a les necessitats d'entreteniment, de relació, d'estimulació cognitiva...

El Menjador Social és un espai obert i de reunió que satisfà les necessitats d'alimentació, companyia i relació amb l'entorn més proper. Els menús que se serveixen compten amb totes les garanties de sanitat, higiene, varietat, equilibri.

• Serveis a curt termini. Ja tenim llum verda

La Residència: És un centre destinat a l'atenció social de persones majors que puguin valer-se per si mateixes però dotat d'una unitat per l'atenció de persones afectades per minusvàlua física

o psíquica. Aquest recurs proporciona a les persones majors del nostre municipi un habitatge alternatiu dins un ambient agradable i de tranquil·litat, ubicat dins el seu entorn i que proporciona una nodrida xarxa de relacions evitant així l'aïllament i la soledat i comptant també amb el recolzament d'un equip professional dedicat per complet a garantir el bon funcionament de tots els serveis.

Amb aquest nou recurs es vol garantir la qualitat de vida dels usuaris, potenciant l'autonomia, reforçant l'autoestima, mantenint les relacions socials, etc. És a dir, es vol aconseguir un servei que sigui integral i proporcioni benestar i seguretat tant al usuaris com a les seves famílies.

En aquest sentit es tindrà especial atenció des de les necessitats bàsiques de qualsevol persona a les necessitats terapèutiques i socioculturals de les persones majors.

Servei d'Estades Nocturnes: És un servei que es proporcionarà a les persones majors del municipi per tal d'oferir una atenció integral i pensada per cobrir les necessitats de cada moment. Aquest centre vol oferir un servei on poder passar el vespre amb totes les atencions i el personal necessari per garantir un servei de qualitat.

• Què és, per tant, un centre d'estades nocturnes?

Dirigit a aquelles persones majors que necessitin passar el vespre atesos i en companyia per motius de soledat o bé perquè els familiars necessitin del servei per causes diverses com: respir familiar, incapacitat temporal del cuidador, etc. Aquest recurs servirà per proporcionar un lloc on anar a sopar i dormir per a la gent gran.

• A qui van dirigits aquests serveis?

Tant la Residència com el Centre d'Estades Nocturnes és un recurs mixt dirigit a les persones majors de 65 anys, vàlids o assistits i que presentin algun dels se-

güents aspectes: necessitat d'allotjament, soledat, problemes d'abandonament, no comptar amb recolzaments propers i continuats, viure amb carències i sense un mínim de confort, inseguretat, ser el cuidador del cònjuge, etc.

• Quins objectius volem aconseguir?

L'objectiu principal que ens proposam és oferir tots els serveis necessaris a la tercera edat sense que l'usuari hagi de sortir del seu entorn, del lloc on sempre ha viscut.

El fet d'anar a viure a **una Residència** ja és un canvi en la vida d'una persona i més canvi seria si hagués de deixar el seu lloc de procedència on té la família, les amistats,... Per tal de no produir un sentiment de soledat i de tristor pensam que és positiu tenir al propi municipi aquesta residència i així també llevar els estigmes que es tenen moltes vegades d'aquest tipus de recurs.

Hem de pensar que és una opció d'habitatge alternatiu que pot ajudar tant a l'usuari que no té família, com a les famílies que no poden assumir la cura del seus majors, com a les persones majors que estan a una situació de gran dependència, etc. A més a més del tema de l'allotjament hem de pensar que proporciona un espai de relació entre iguals i atén a les necessitats terapèutiques i socioculturals d'aquestes persones, intentant també mantenir el màxim possible el seu grau d'autonomia.

Respecte al **Centre d'Estades Nocturnes** els nostres objectius són, per una part proporcionar un recolzament a les famílies ja que aquest servei pot donar un espai pel respir familiar, ja que per nosaltres és tant necessari tenir present a la persona gran com als seus cuidadors. Per altra banda l'altre objectiu, com en tots els serveis, és oferir un servei adaptat a les necessitats de cada persona, que sigui un lloc acollidor i agradable, però bàsicament un lloc on proporcionar una atenció eficaç dels nostres majors. •

El servei de menjar a domicili està a la disposició de tots vosaltres, si per qualsevol motiu, independentment de l'edat que tinguis, necessites que et duguem a casa el dinar, posat en contacte amb Serveis Socials i te'l servirem al teu domicili!

Tel.: 971 611 804

ENTRAM A LA CUINA DE...

> Pastís Mallorquí

...Biel Escalas

Aquest pastís va ser el guanyador del concurs de rebosteria, a la categoria amateur, de la IV Fira Dolça.

En Biel ens ha explicat que aquesta recepta se l'ha inventada ell i que és un poc "secret" per això no ens ha donat les quantitats exactes dels ingredients. Ens diu que amb les indi-

cacions que ens ha donat a cada un li sortirà un pastís personalitzat.

Esperam que uns animeu a fer-lo i ja ens contareu com us ha sortit!

Des d'aquí volem donar l'enhorabona als guanyadors del concurs de rebosteria de la fira. •

INGREDIENTS

- Merenga
- Gató
- Ensaimada d'ametlla
- Crema pastissera

ELABORACIÓ

Tallau es gató per la meitat. Escampau la crema pastissera la base del gató. Tapau amb trossos d'ensaimada i mullau-ho amb el licor que més us agradi (preferiblement no massa dolç).

Després repartiu un poc de sucre per damunt i cremau-ho. Tornau a posar-hi crema pastissera. Tapau-ho amb merenga per tot.

Si voleu podeu cremar la merenga al forn a 300°C durant 10 minuts.

Bon profit!

PASSATEMPS

> Les 7 diferències

CULTURA, COSA DE TOTS

> Coneixes el teu poble?

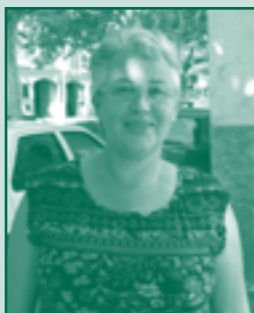
> Solucions del número anterior

Saps on és?

Capella de la Vilanova

Personatge misteriós

Margalida Gost

> Test esporlerí

- Per quin motiu es va posar el nom del carrer de Moragues?**
 - Era el llinatge del propietari dels terrenys que s'urbanitzaren.
 - Era el llinatge del batle.
 - Era el nom del primer propietari que s'hi establí.
- A quin any es fundà l'ermita de Maristel·la:**
 - 1902
 - 1945
 - 1890
- Parlarm de geologia; quins tipus de materials són el més antics d'Esporles:**
 - La roca calcàrea de la mola de Na Ferrana.
 - Les lloses grises i ocre que utilitzam per forrar cases i fer voravies.
 - La terra dels nostres trasts on sembram les tomàtiqüeres.
- Tots sabem que la plaça de la Constitució (del Jardinet) va ser, des de l'any 1820 i fins la seva ubicació actual a 1918, un cementeri. Abans d'aquest lloc, on pensau que hi havia el cementeri:**
 - A una tanca de Son Tries.
 - A ca l'Amet, devora l'actual escola.
 - Entre l'Església i la Rectoria.
- A final del segle XIX començà a urbanitzar-se la Tanca des Morers. Quins carrers ocupen a l'actualitat aquesta tanca:**
 - El carrer Coliseu i Mossèn Alcover.
 - Sa Tanca i Joanot Colom.
 - El carrer del Sol i Moragues.
- Al segle XIX el terme d'Esporles era més extens. Quin àmbit, a més de l'actual, abastava?**
 - Banyalbufar i Establiments.
 - Establiments i Es Secar.
 - Superna i Banyalbufar.

Solucions al test d'aquest número
1. a
2. c
3. b
4. a
5. c
6. a

MIRADA ENRERE

Ara que, per la majoria de nins i nines, ha començat el curs us mostram dues de les típiques fotografies escolars dels anys quaranta. Ja veis que hi ha coses que tampoc canvien tant!!

Fotos cedides per Jaume Vich.

AGENDA

• ACTIVITATS • PELS • MAJORS •

Us volem informar que ja estan en marxa els nous cursos i activitats per a realitzar durant aquest hivern; els dies amb els horaris els teniu a continuació.

Si estau interessats/des en poder realitzar qualche curs o activitat, podeu passar pel centre de persones majors els dimarts, dijous i dissabtes, de 16:30 a 19:00 hores o posar-vos en contacte per telèfon amb n'Antònia Frau al 649 677 623 o amb na Margarita Vidal al 610 064 134. Us hi esperam a tots i a totes.

La Junta directiva de les Persones Major

HORARI DELS CURSOS I ACTIVITATS Inici a partir de dia 1 d'octubre

DILLUNS:

10:15-11:00 GIMNÀSTICA

DIMARTS:

9:25-11:45 NATACIÓ.

Hi anirem amb l'autocar de línia

16:30-19:30 BINGO

17:45-19:00 TÈCNIQUES TERAPÈUTIQUES DE RELAXACIÓ (MONAI).

Gratuïtament durant un mes

19:00-20:30 DANSES DEL MON

DIMECRES:

10:15-11:00 GIMNÀSTICA

11:15-12:30 INTERNET

18:00-19:30 BALL DE SALÓ

DIJOUS:

9:25-11:45 NATACIÓ.

Hi anirem amb l'autocar de línia

11:15-12:30 CALLISTA

16:30-19:30 BINGO

DIVENDRES:

17:45-19:00 TÈCNIQUES TERAPÈUTIQUES DE

RELAXACIÓ (MONAI).

Gratuïtament durant un mes

18:00-19:30 MANUALITATS

DISSABTE:

16:30-19:30 BINGO

DIUMENGE:

16:30-19:30 BINGO

16:30-19:30 JOCS DE TAULA

17:00-19:00 FUTBOL

19:30-21:30 BALL DE SALÓ

> Horari apotecaria 971 610 179

de dilluns a divendres de 9,00 a 13,00 hores i de 17,00 a 20,00 hores. Dissabtes de 9,00 a 13,00 hores. Festius de 10,00 a 12,00 hores

> Horari oficines Ajuntament 971 610 002

de dilluns a divendres de 8,00 a 14,15 hores i dimarts i dijous de 18,00 a 20,00 hores

> Horari Biblioteca Municipal 971 611 000

de dilluns a divendres de 16,00 a 20,00 hores

> Horari Punt d'Informació Juvenil i Laboral 971 610 752

dimarts, dimecres de 9,00 a 15,00 hores
dijous de 9,00 a 14,00 hores i de 16,00 a 20,00 hores
divendres i dissabtes de 16,00 a 20,00 hores

> Horari Benzinera 971 610 191

De dilluns a dissabte de 6,30 a 21,00 hores

> Horari misses 971 610 205

Parròquia sant Pere: dimecres i divendres a les 19,00 hores.
Dissabte a les 19,30. Diumenge a les 9,30 (Vilanova) i a les 12,00 (Vilavella).
Esgleieta: dissabtes a les 18,30 hores

> Horari correus 971 619 137

de dilluns a divendres de 8,00 a 13,00 hores. Dissabtes de 8,00 a 11,30 hores

> Horari centre de dia 971 611 804

de dilluns a divendres de 8,00 a 19,00 hores

> Horari Serveis Socials 971 611 804

dilluns i dimecres de 9,00 a 11,00 hores.
Dijous de 17,00 a 19,00 hores

Centre de Salut Tramuntana

Cita prèvia 902 079 079
Centre de Salut 971 611 22

INFORMACIÓ

SERVEIS / HORARIS / TARIFES

Tel.: 971 177 777

Web: <http://tib.caib.es/>

Cada vegada que **tu** utilitzes el
transport públic
contribueixes a frenar el
canvi climàtic

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Mobilitat i Ordenació del Territori

> LA FOTO

Tot canvia; fins i tot la data de la festa de "s'ermita" de Maris-tel·la. Del darrer diumenge d'agost ha passat a mitjans de setembre. I he de dir que hi estic d'acord si és perquè les tempe-ratures són, per ventura, més benèvols i s'agraeix. Ara mateix, ben segur que més d'un es fa aquesta pregunta: quants anys fa que no he pujat a "s'ermita"? I a continuació potser pensareu que fa molt de temps.

Després, gairebé sense voler, vos vendran imatges de les vostres estades a "s'ermita", de petits, de més joves, participant al tradicional concurs de paelles, a les curses... Seguidament el més segur és que recordeu algu-na anècdota que farà aparèixer un somriure a la vostra fesomia i poc a poc és possible que vos venguin a la memòria més coses sobre aquest referent del nostre poble.

Enguany esperem que hi hagi pujat un nombre considerable de gent (sobretot si tenim en compte els darrers anys). "S'ermita" és, o en algun mo-ment ha estat, important dins les nostres vides i pel poble. Queda a l'elecció i les possibili-tats de cadascú anar-hi o no.

Magdalena Sastre

